

Ogólna koncepcja i założenia projektu w świetle aktualnych procesów i wyzwań rozwojowych regionów Polski

Dr hab. Przemysław Śleszyński, prof. IGiPZ PAN

II Seminarium

Łódź, 25-26 marca 2019 r.

Fundusze
Europejskie
Pomoc Techniczna

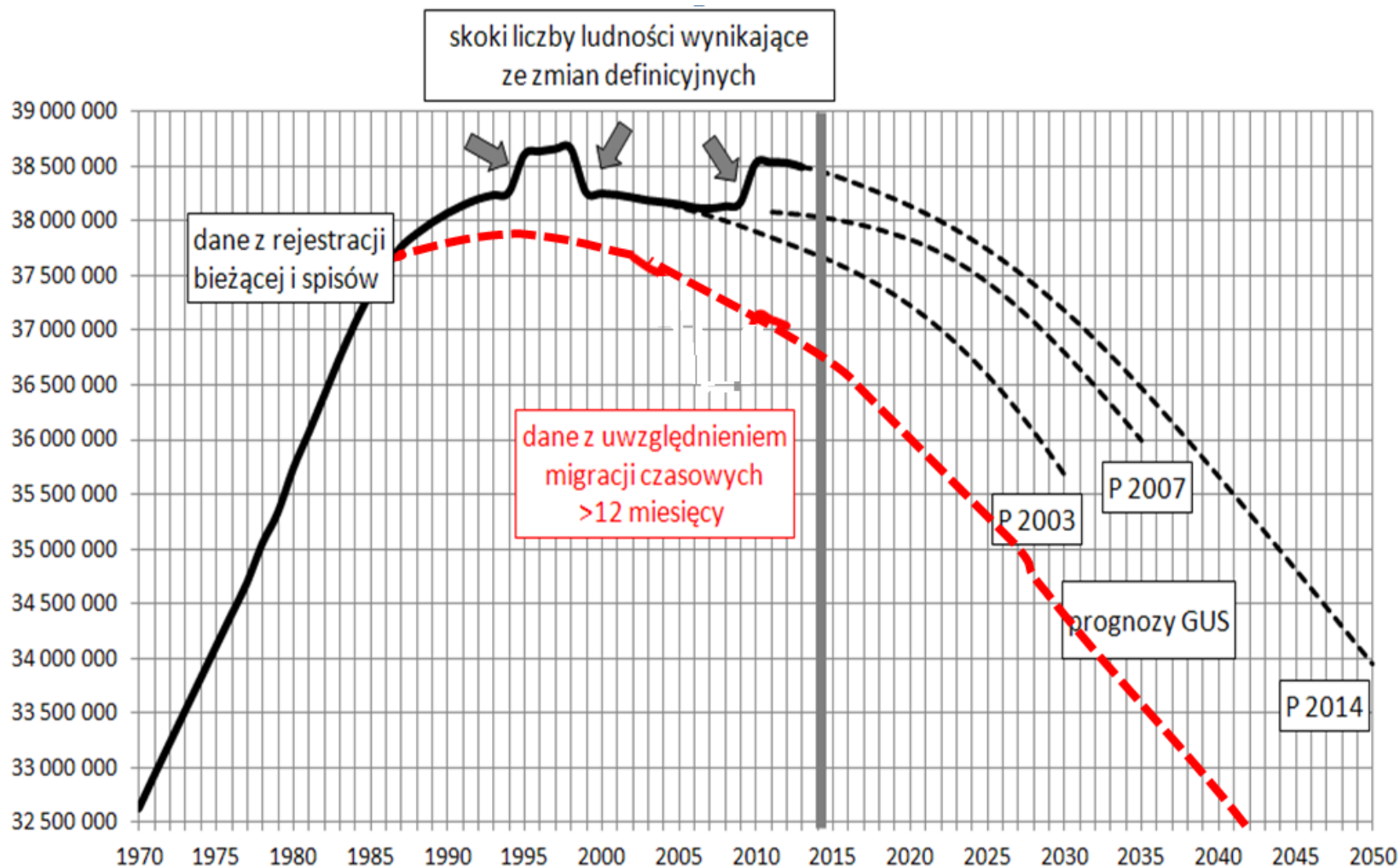
Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

1. Tło społeczno-gospodarcze – wyzwania rozwoju Polski (z naciskiem na relacje i oddziaływania miast).
2. Ogólne założenia projektu.
3. Uniwersalne problemy do rozwiązania.

WYZWANIA DEMOGRAFICZNE: DEPOPULACJA, STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA

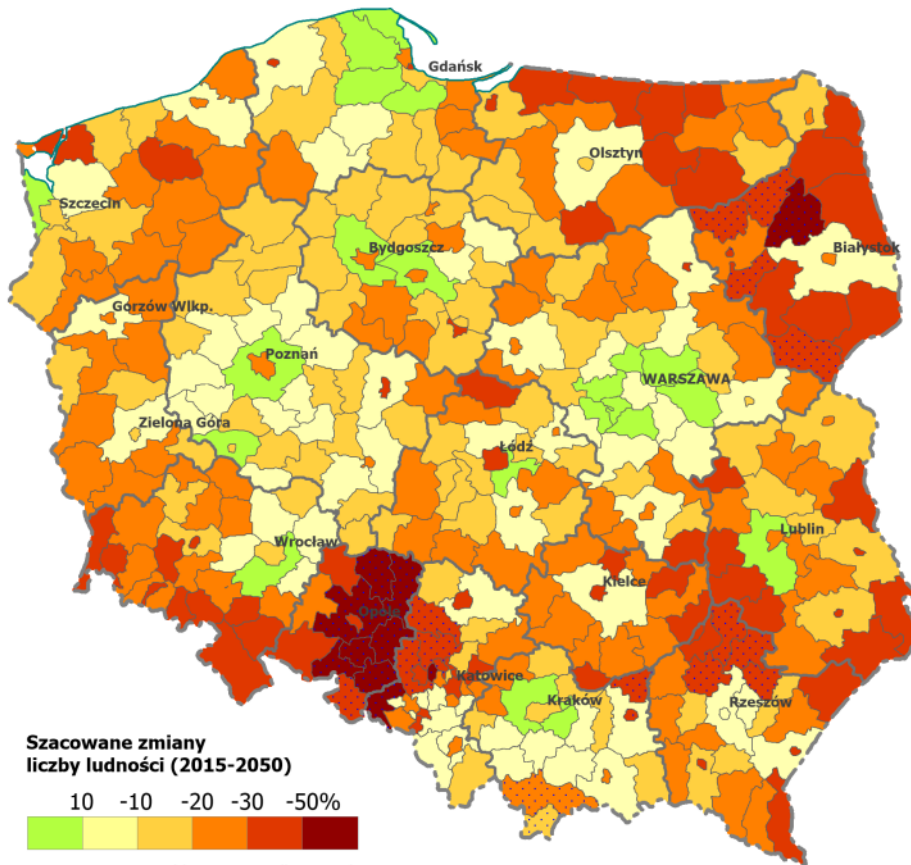

Źródło: Śleszyński 2014, zmodyfikowane

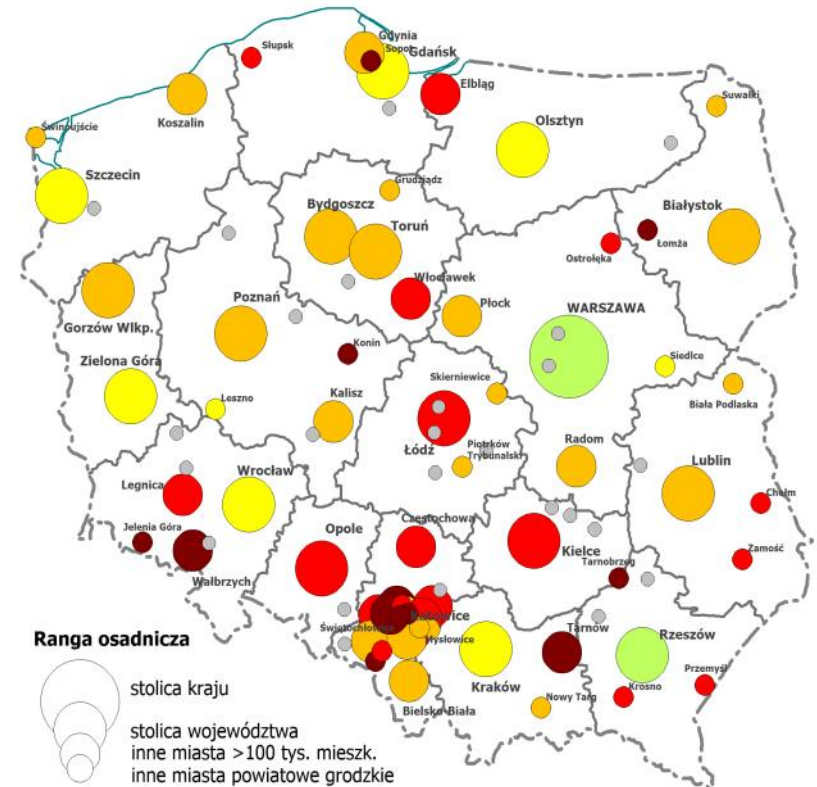
PROGNOZA DEMOGRAFICZNA (2015-2050)

ORIENTACYJNY SZACUNEK UWZGLĘDNIAJĄCY NIEREJESTROWANĄ EMIGRACJĘ ZAGRANICZNĄ

Faktyczna depopulacja może być o 10-30% większa od „oficjalnej”

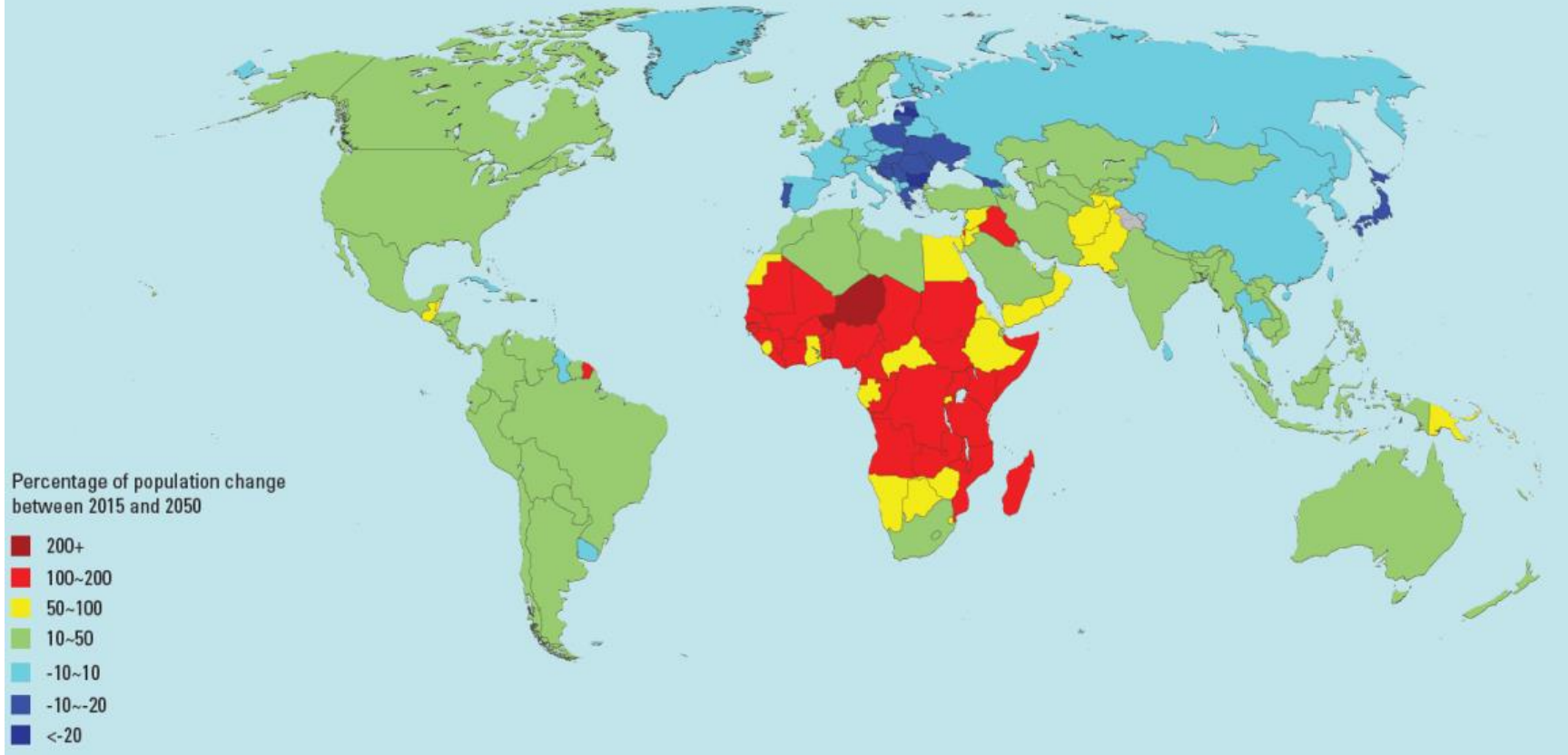
opr. P. Śleszyński (IGIPZ PAN)

Źródło: Śleszyński 2016, Ekspertyza dla MR (Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju)

WYZWANIA DEMOGRAFICZNE: DEPOPULACJA, STARZENIE SIĘ

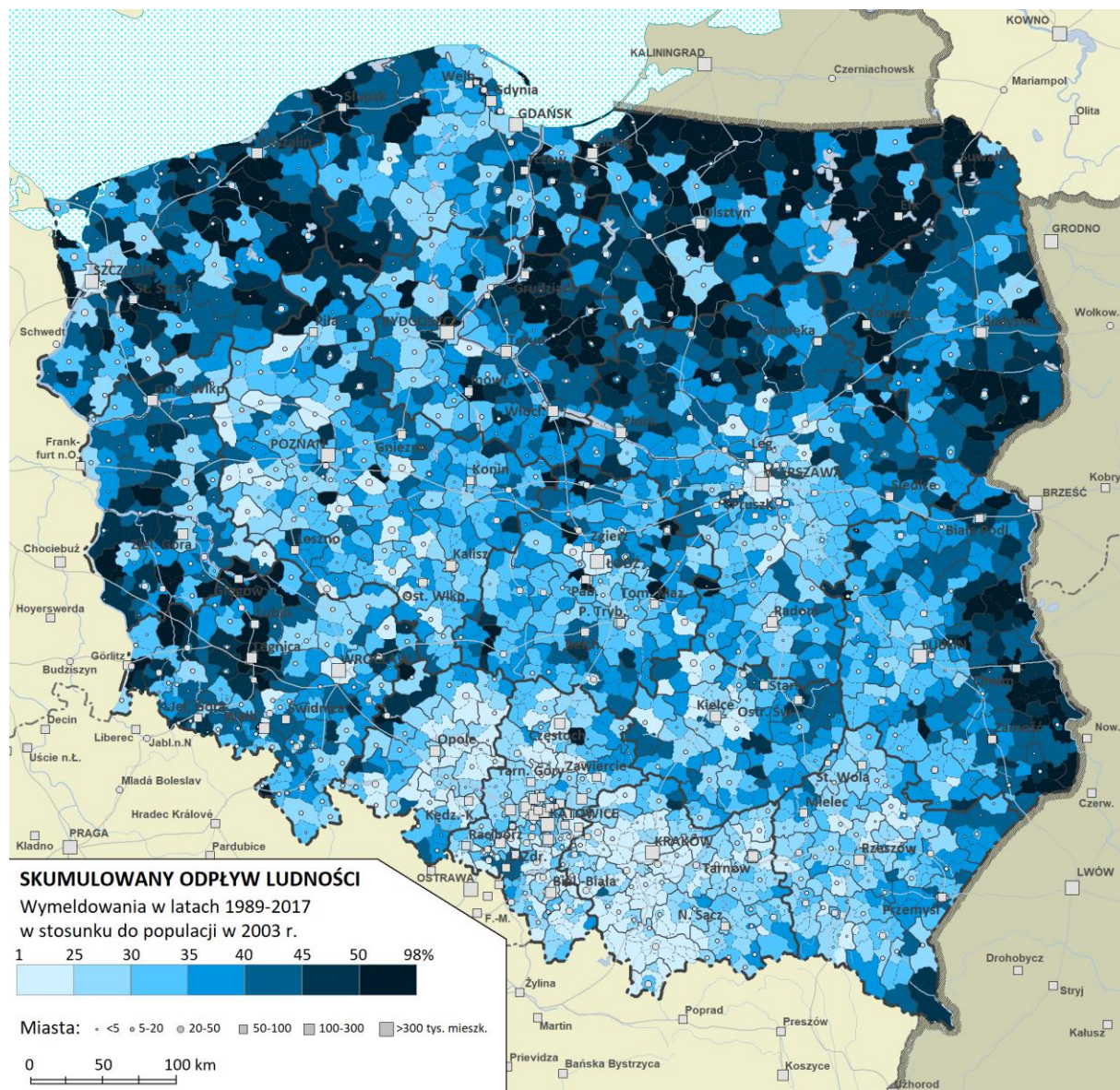
Projected population growth, 2015-2050

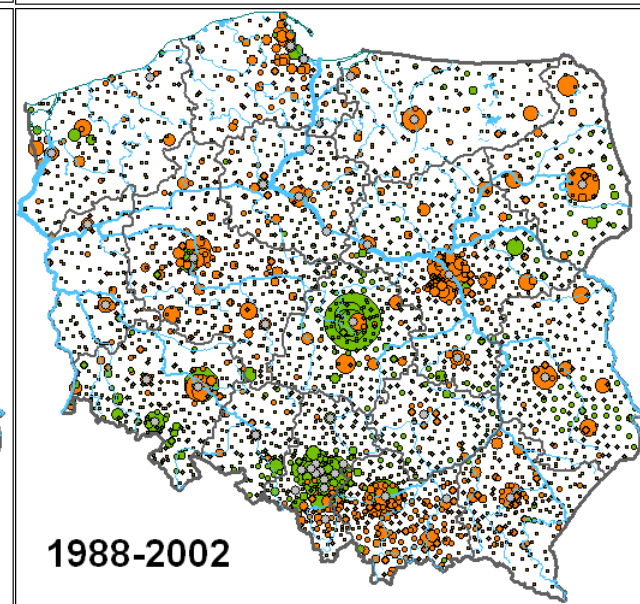
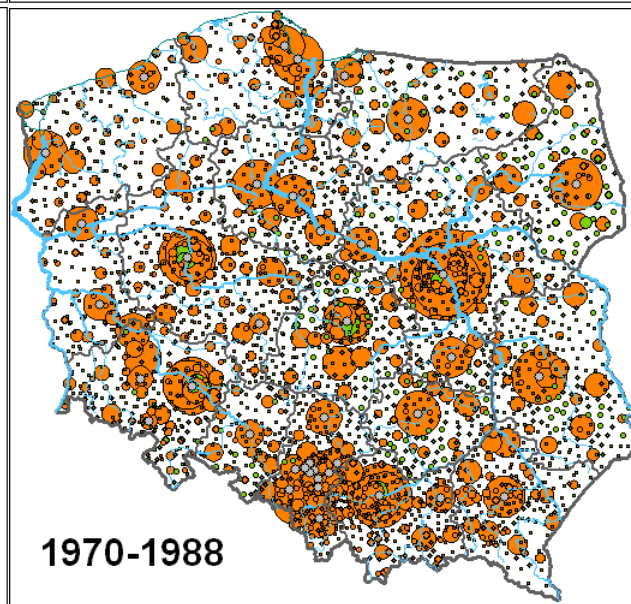
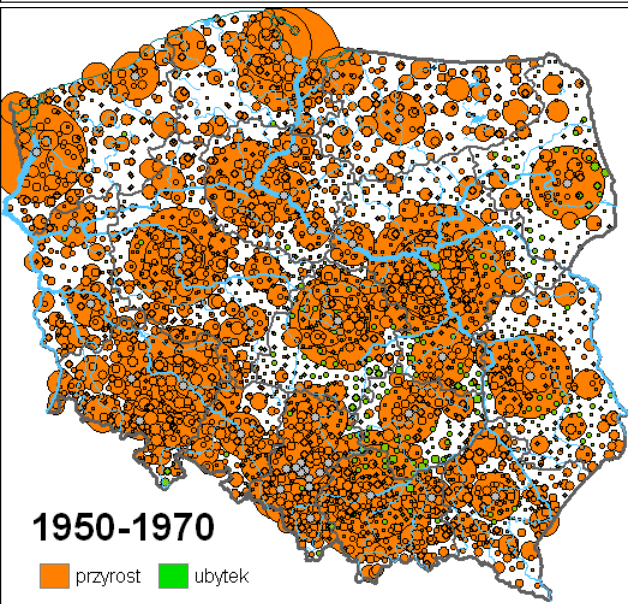
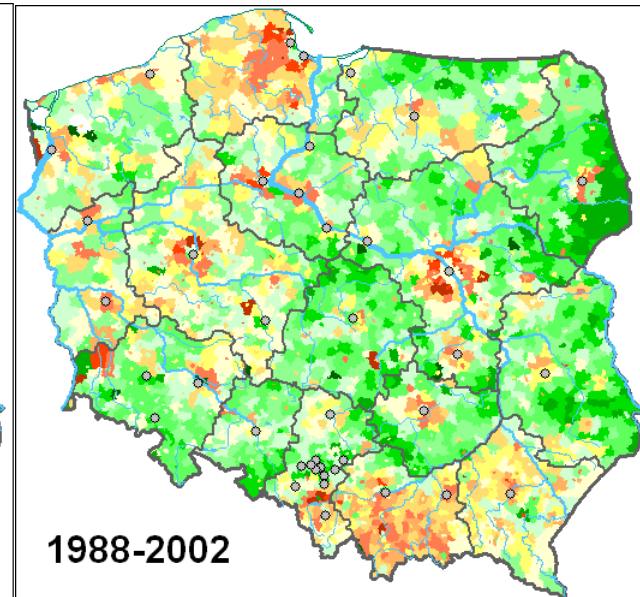
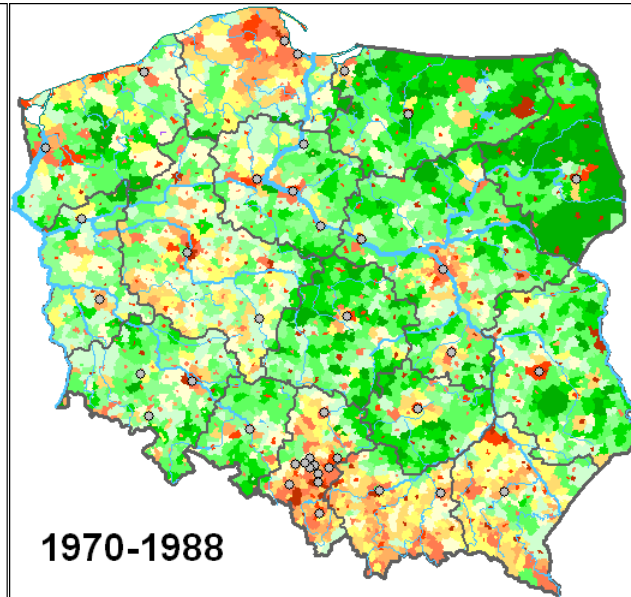
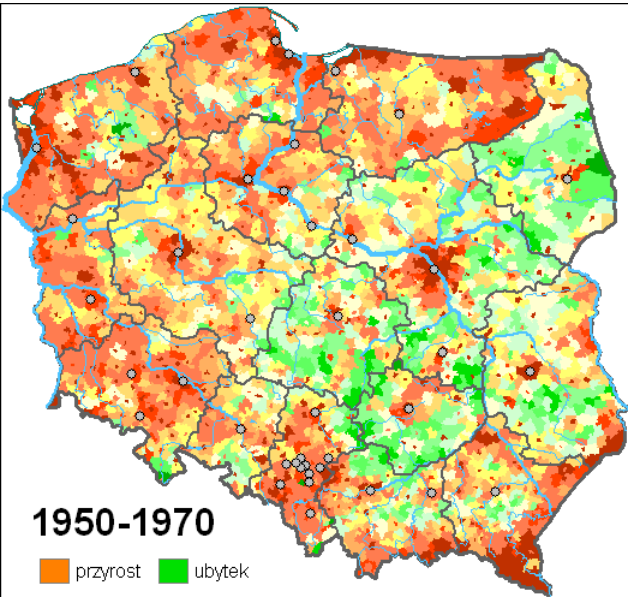
Źródło: ONZ, Departament Spraw Ekonomicznych i Społecznych

WYZWANIA DEMOGRAFICZNE: DEPOPULACJA, STARZENIE SIĘ

REJESTROWANY
ODPŁYW
W RUCHU
WEWNĘTRZNYM
1989-2017

ZMIANY W ROZMIESZCZENIU LUDNOŚCI 1950-2002

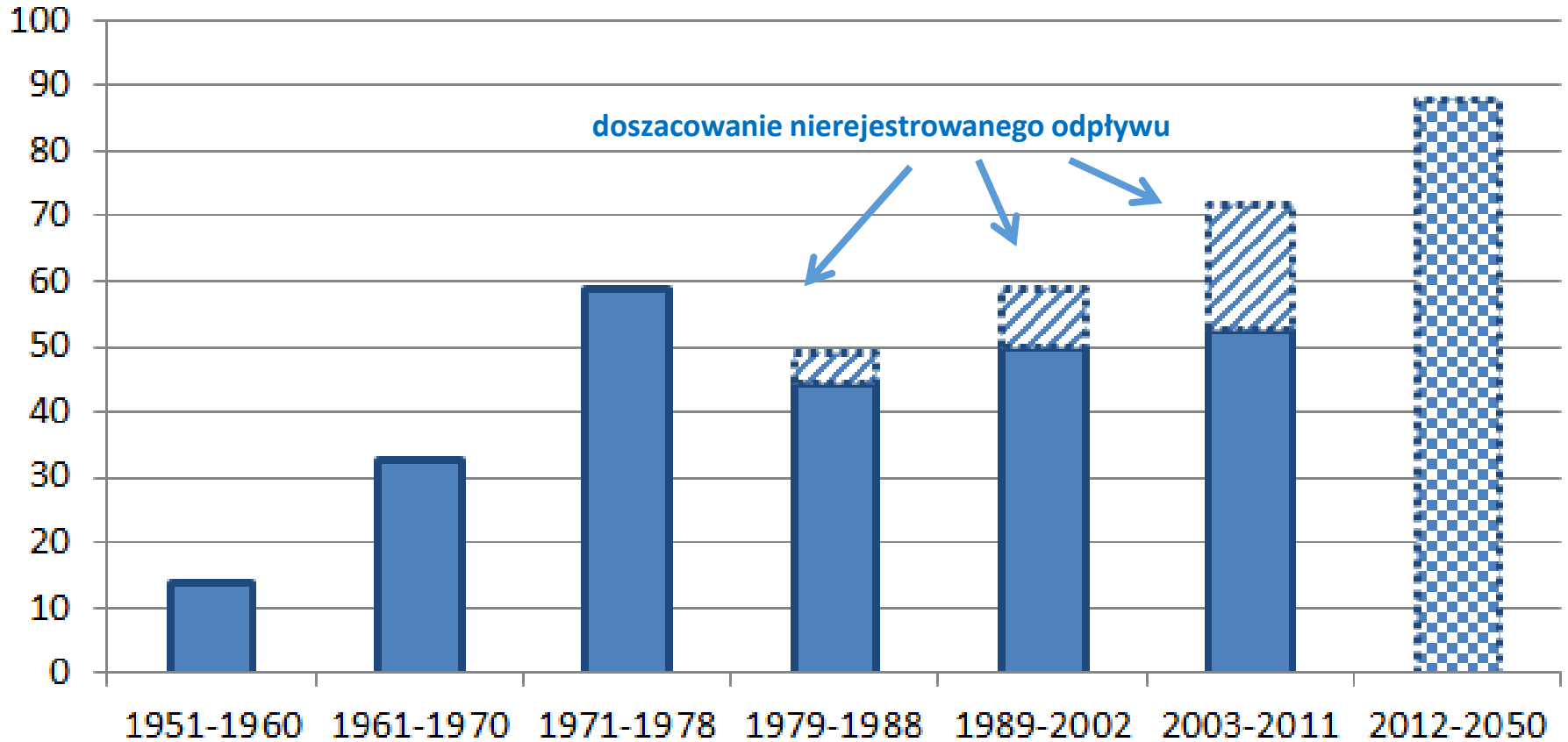

- rozwój demograficzny „Ziem Odzyskanych”
- industrializacja i urbanizacja

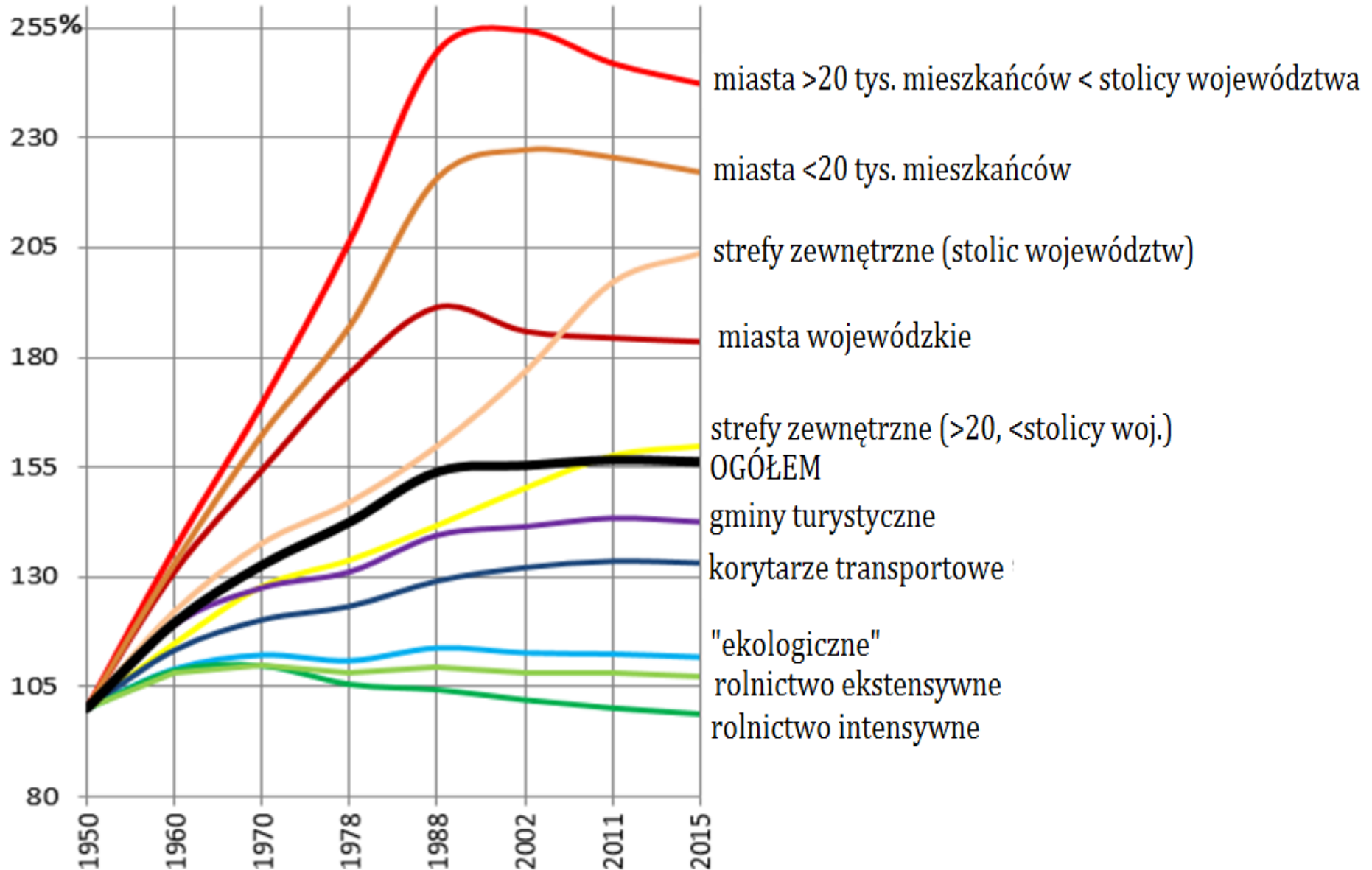
- osłabienie przyrostu ludności,
- wzrost mniejszych ośrodków
- pogłębienie depopulacji

- ograniczenie mobilności
- utrzymanie depopulacji
- różnicowanie wzrostu metropolii

PROCENT POWIERZCHNI KRAJU OBJĘTY SPADKIEM LICZBY LUDNOŚCI (1950-2011 wg gmin, 2011-2050 wg powiatów)

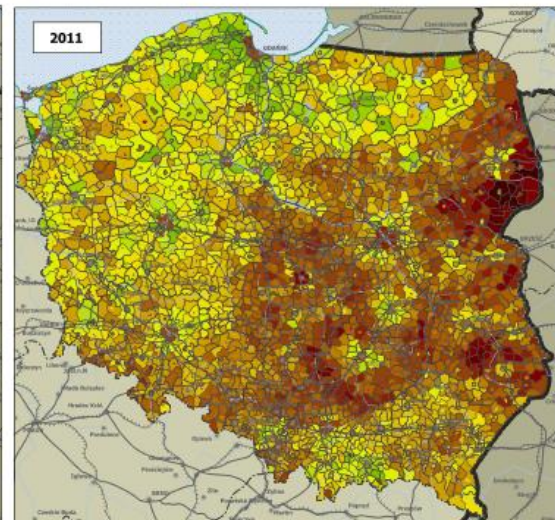
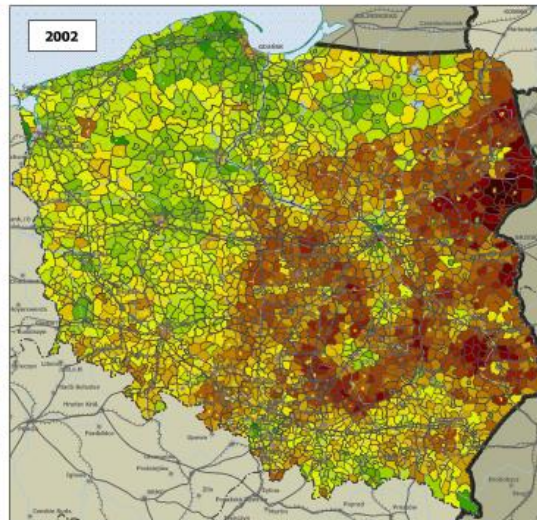
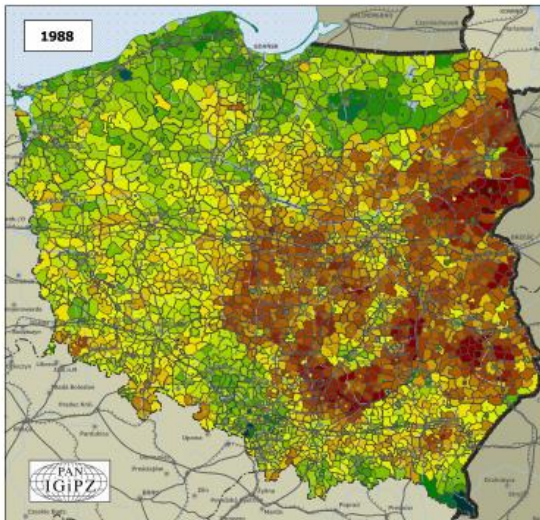
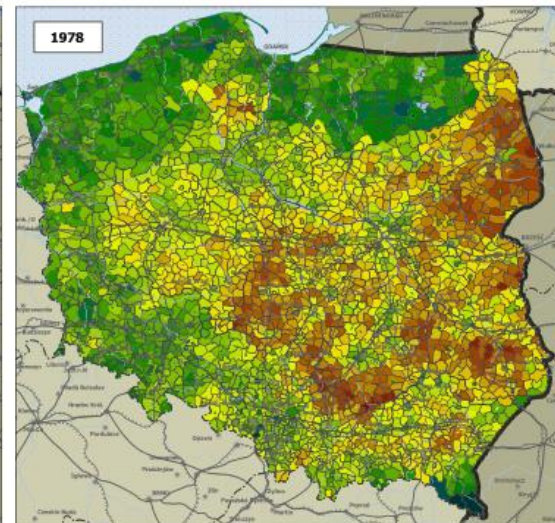
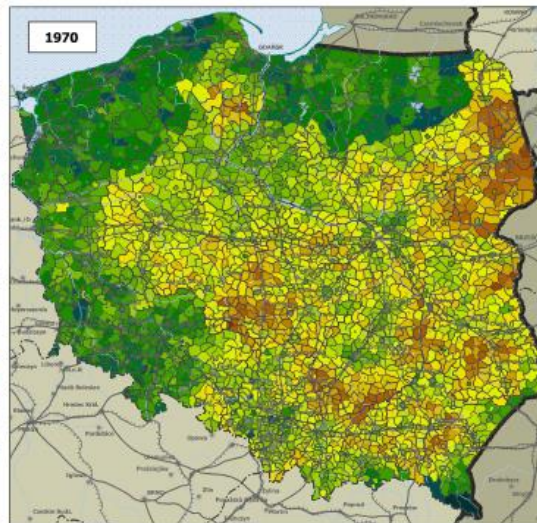
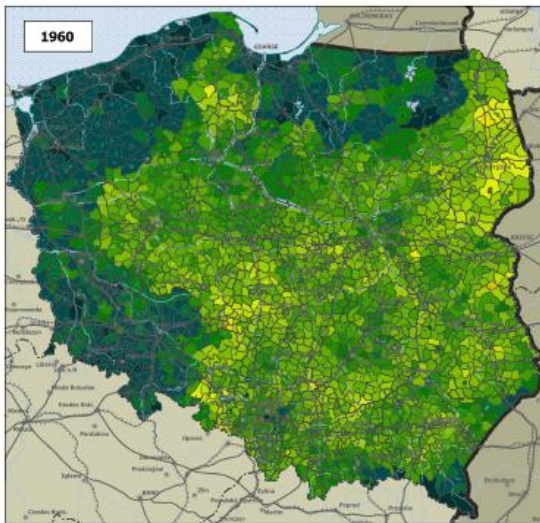
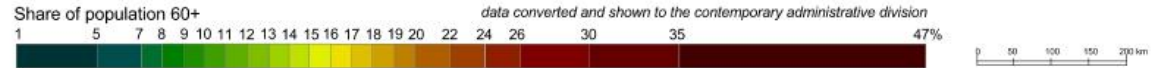

ZMIANY DEMOGRAFICZNE 1950-2015 (według spisów powszechnych i typów gmin)

WYZWANIA DEMOGRAFICZNE: DEPOPULACJA, STARZENIE SIĘ

AGEING PROCESSES, 1960-2011
by Przemysław Śleszyński
Institute of Geography and Spatial Organization, PAS

Source: based on unpublished materials from national censuses (1960, 1970, 1978, 1988, 2002, 2011) presented on Congress of Senioral Economy in Warsaw, 6, October, 2015

WYZWANIA DEMOGRAFICZNE: DEPOPULACJA, STARZENIE SIĘ

KONSEKWENCJE DLA RYNKU PRACY 2050

Wariant	Popyt na pracę 2050	Podaż pracy 2050 (wskaźnik zatrudnienia)
1. KONTYNUACYJNY	16,0 mln	52,1% (WZ bez zmian)*
2. PODAŻOWY	16,0 mln	56,1% (WZ=WAE; zerowe bezrobocie)*
3. POPYTOWY	16,0 mln	70% (bezrobocie pomijane)**
4. REALISTYCZNY	14,5 mln (spadek o 10%, związany ze zmniejszeniem funkcji/ „obsługi” endogenicznych)***	62% (WZ+10 p.p.)*

* średnio dla kraju, faktycznie brane pod uwagę wskaźniki dla powiatów

** faktycznie +18 punktów procentowych w każdym powiecie

*** do empirycznej weryfikacji według koncepcji bazy ekonomicznej (zatrudnienie w podziale na funkcje endogeniczne i egzogeniczne)

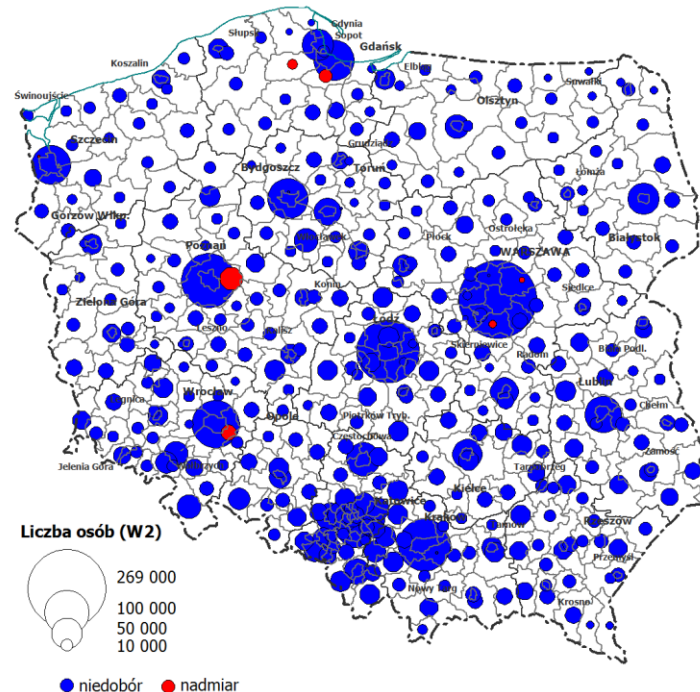
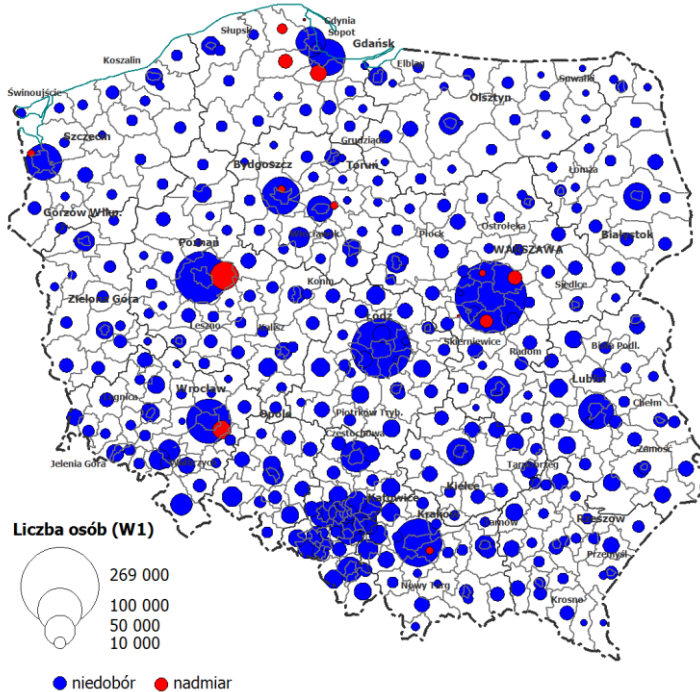
WYZWANIA DEMOGRAFICZNE: DEPOPULACJA, STARZENIE SIĘ

KONSEKWENCJE DLA RYNKU PRACY 2050

WYNIKI DLA KRAJU (dane w mln osób)

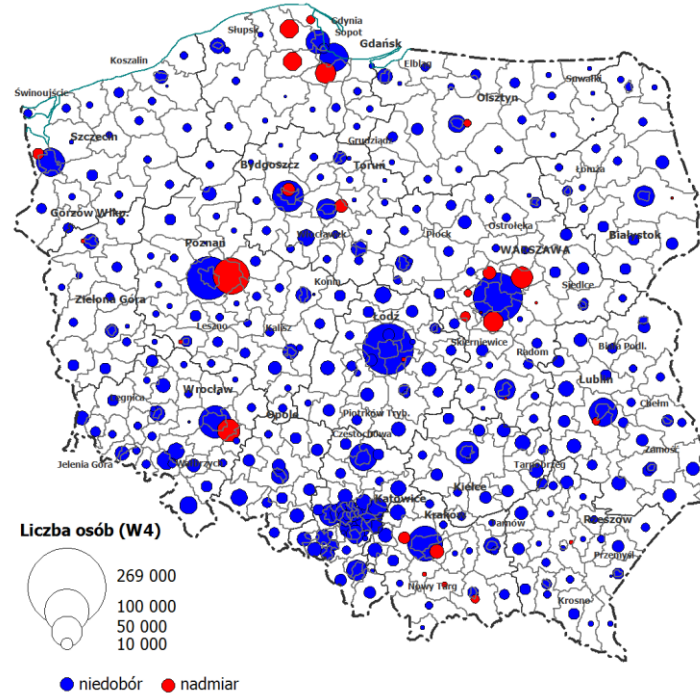
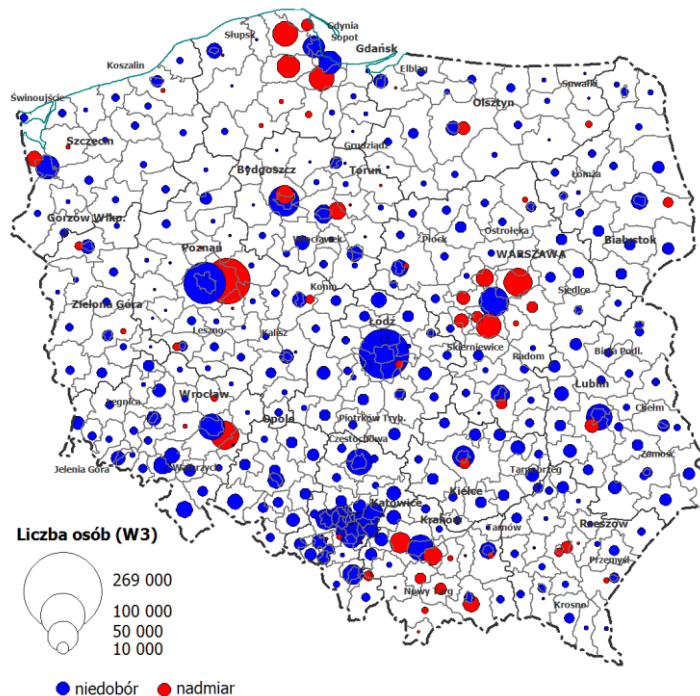
Wariant	Popyt	Podaż	Luka
1. KONTYNUACYJNY	16,3	10,7	-5,6
2. PODAŻOWY	16,3	9,4	-6,9
3. POPYTOWY	16,3	14,1	-2,2
4. REALISTYCZNY	14,7	11,3	-3,4

KONTYNUACYJNY

PODAZOWY

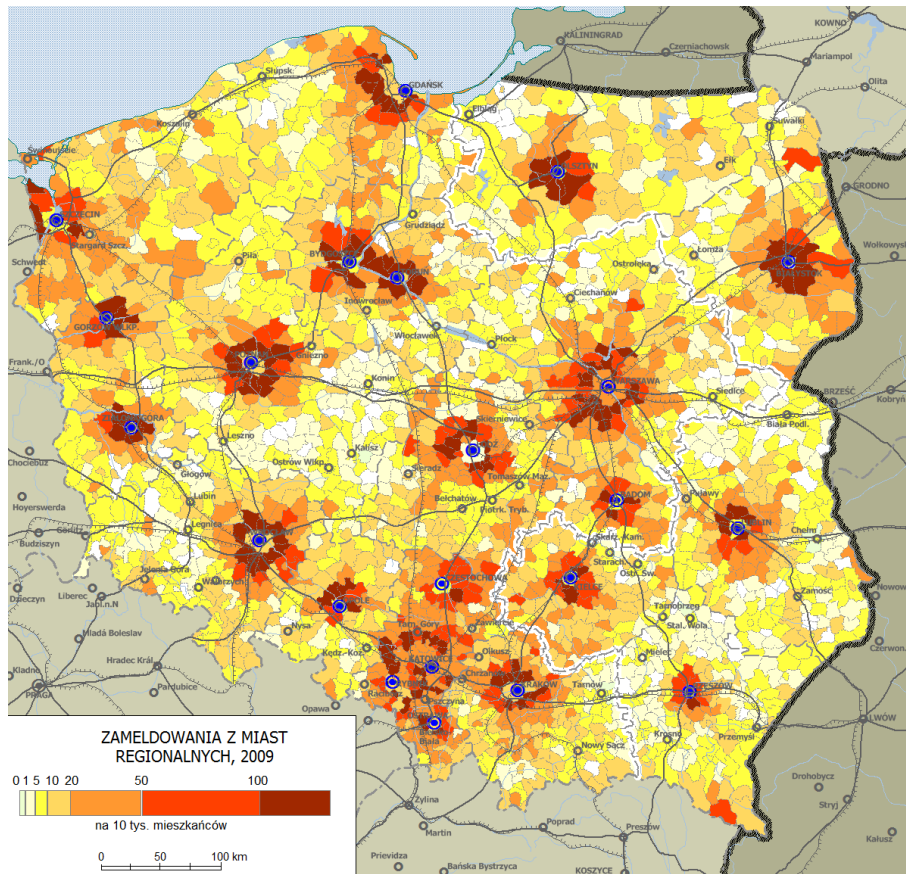
POPYTOWY

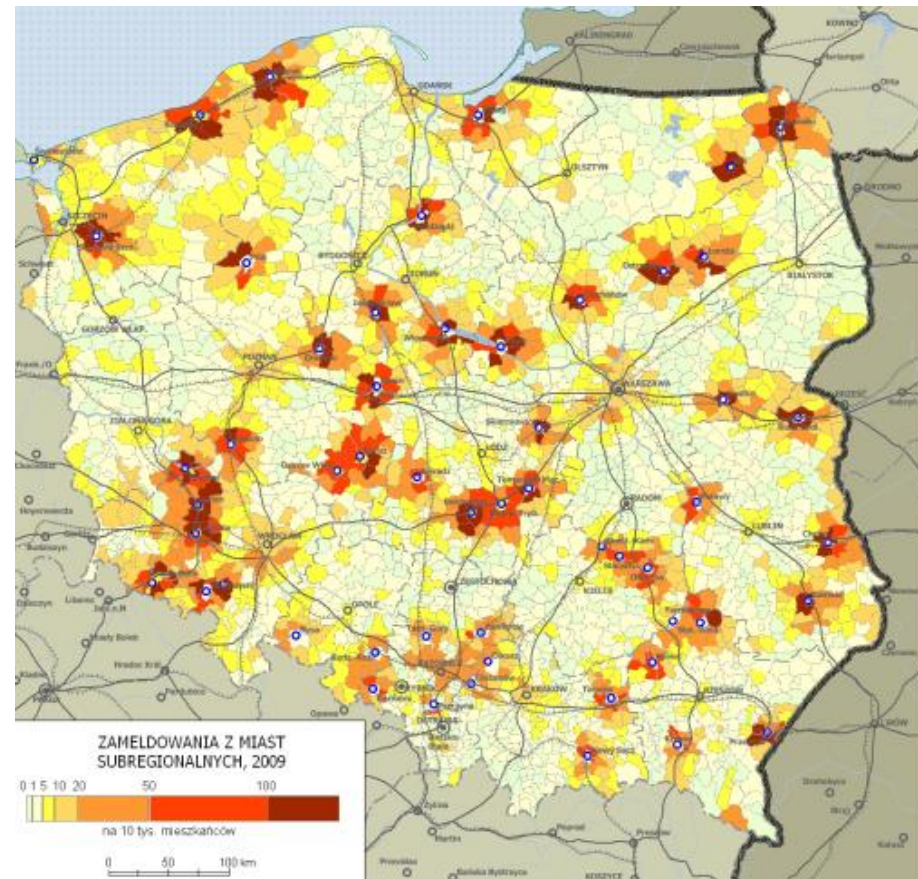
REALISTYCZNY

WYZWANIA OSADNICZE: DEKONCENTRACJA, *URBAN SPRAWL*

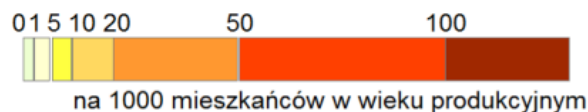
MIGRACJE Z OŚRODKÓW WOJEWÓDZKICH

MIGRACJE Z OŚRODKÓW SUBREGIONALNYCH

ZAMELDOWANIA Z OŚRODKÓW RÓŻNEGO TYPU

Źródło: Śleszyński 2016

Lesznówola k. Warszawy

Łódź-Łagiewniki

okolice Gdańska

Poronin k. Zakopanego

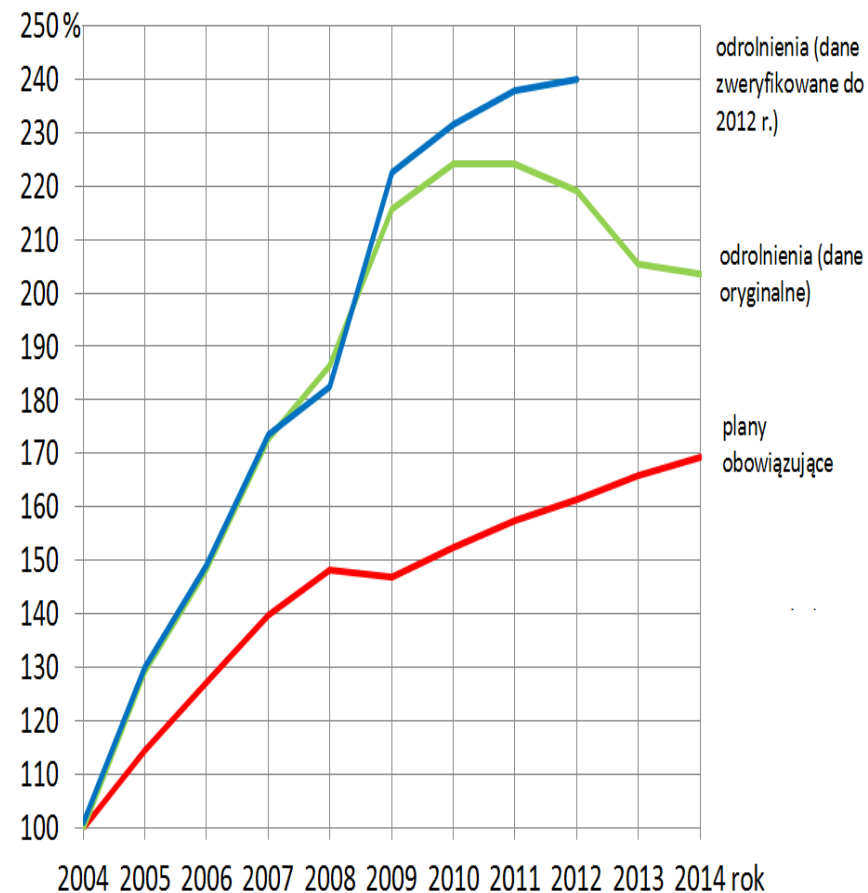
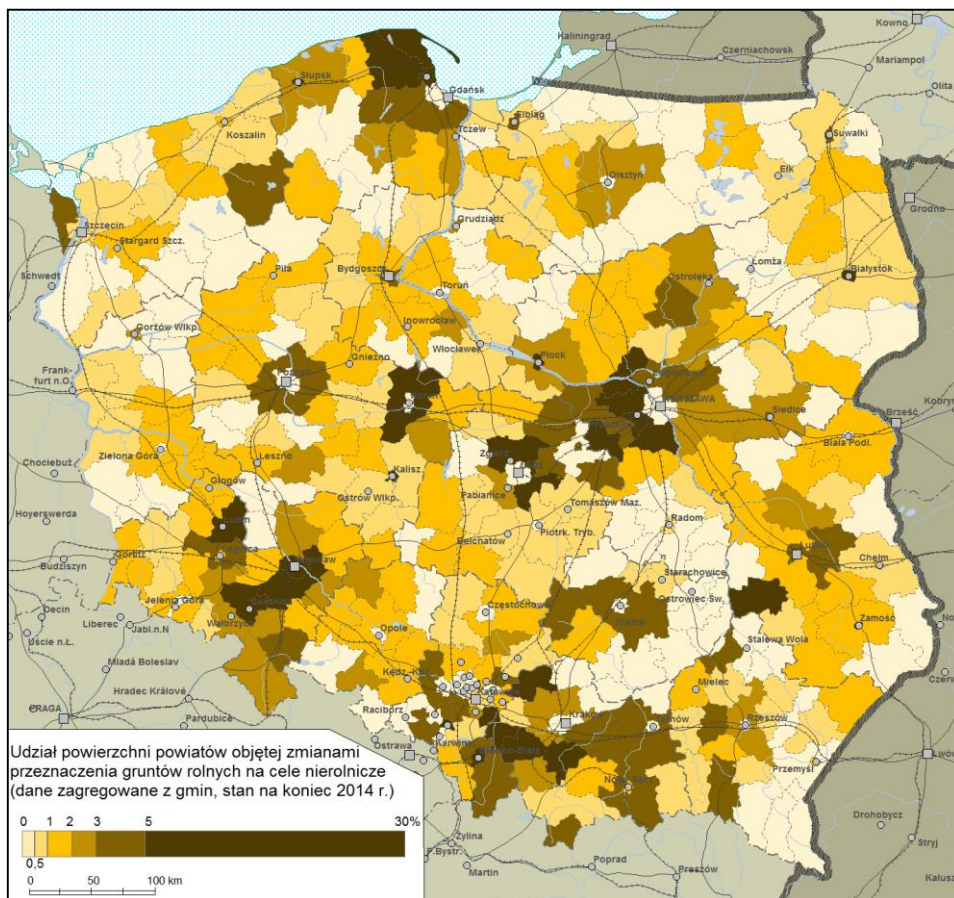
okolice Mikołajek

Żukówko (Kaszuby)

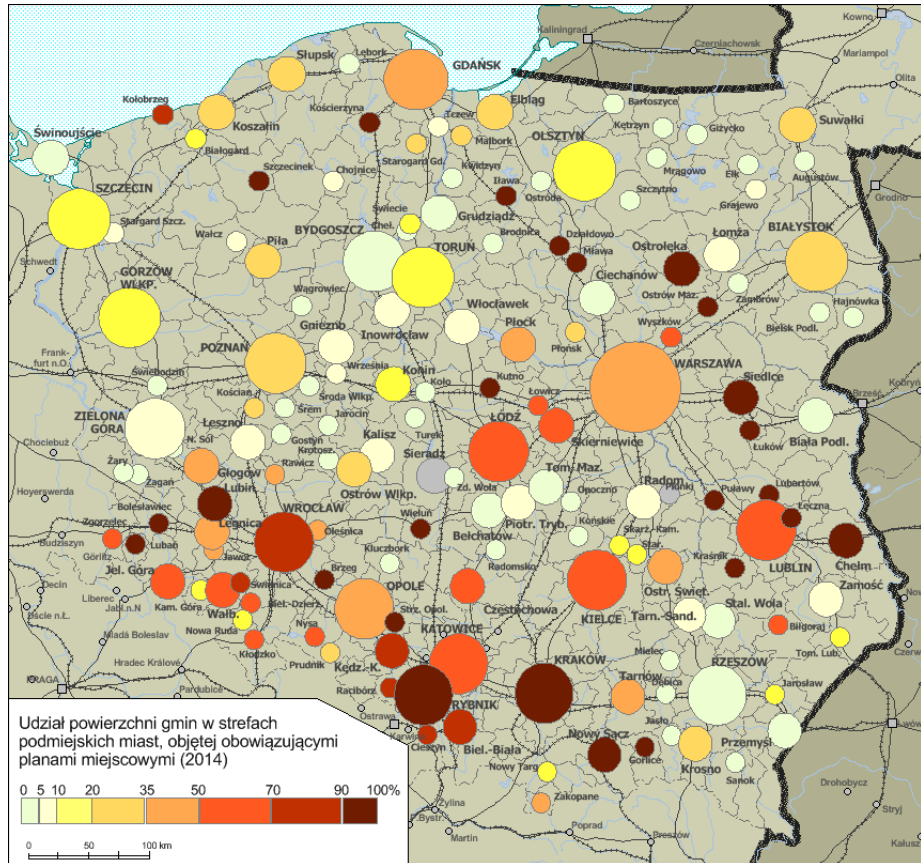

WADLIWA STRUKTURA PLANÓW MIEJSCOWYCH – OLBRZYMIE „ODROLNIENIA” - ponad 600 tys. ha = 6 mld m²

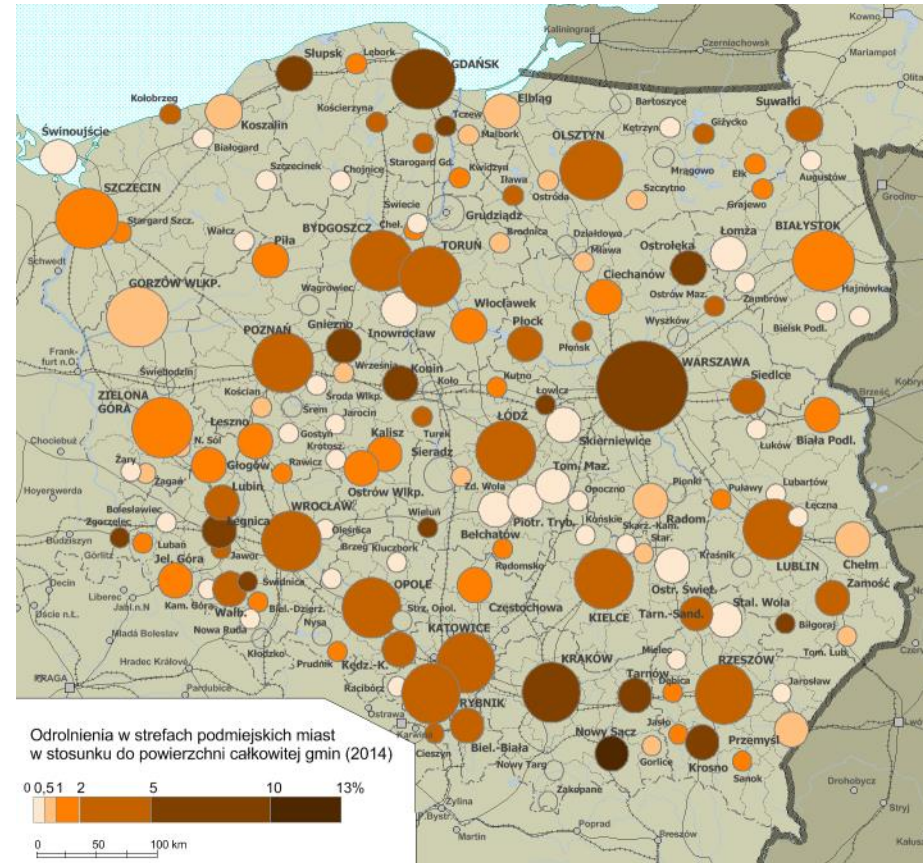

151 STREF PODMIEJSKICH: chłonność = 18 mln osób!!!

POKRYCIE PLANISTYCZNE

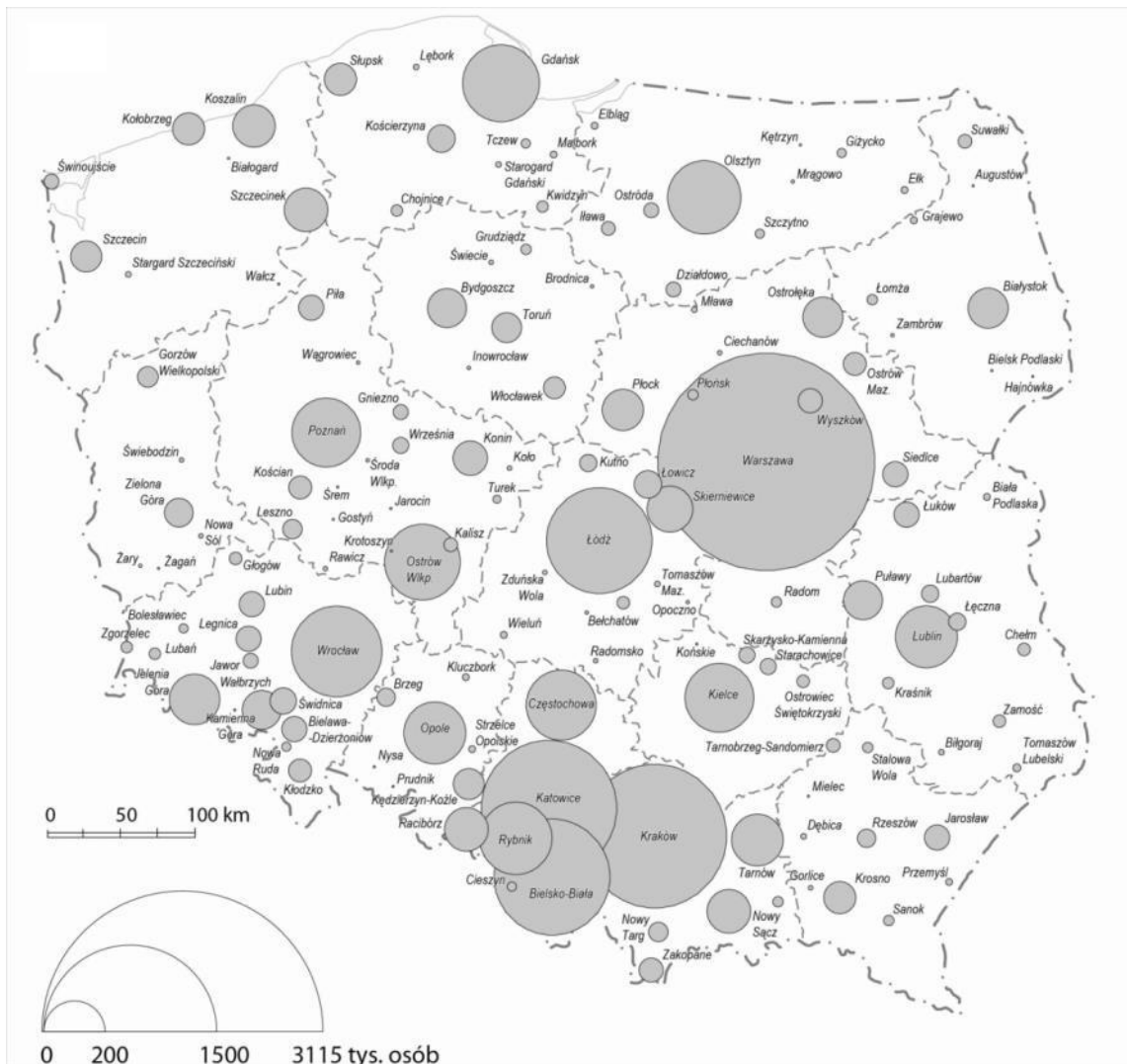

ODROLNIENIA

bańka spekulacyjna na rynku nieruchomości - nikt nie kupi tej ziemi!!!

CHŁONNOŚĆ DEMOGRAFICZNA STREF PODMIEJSKICH WEDŁUG PLANÓW MIEJSCOWYCH

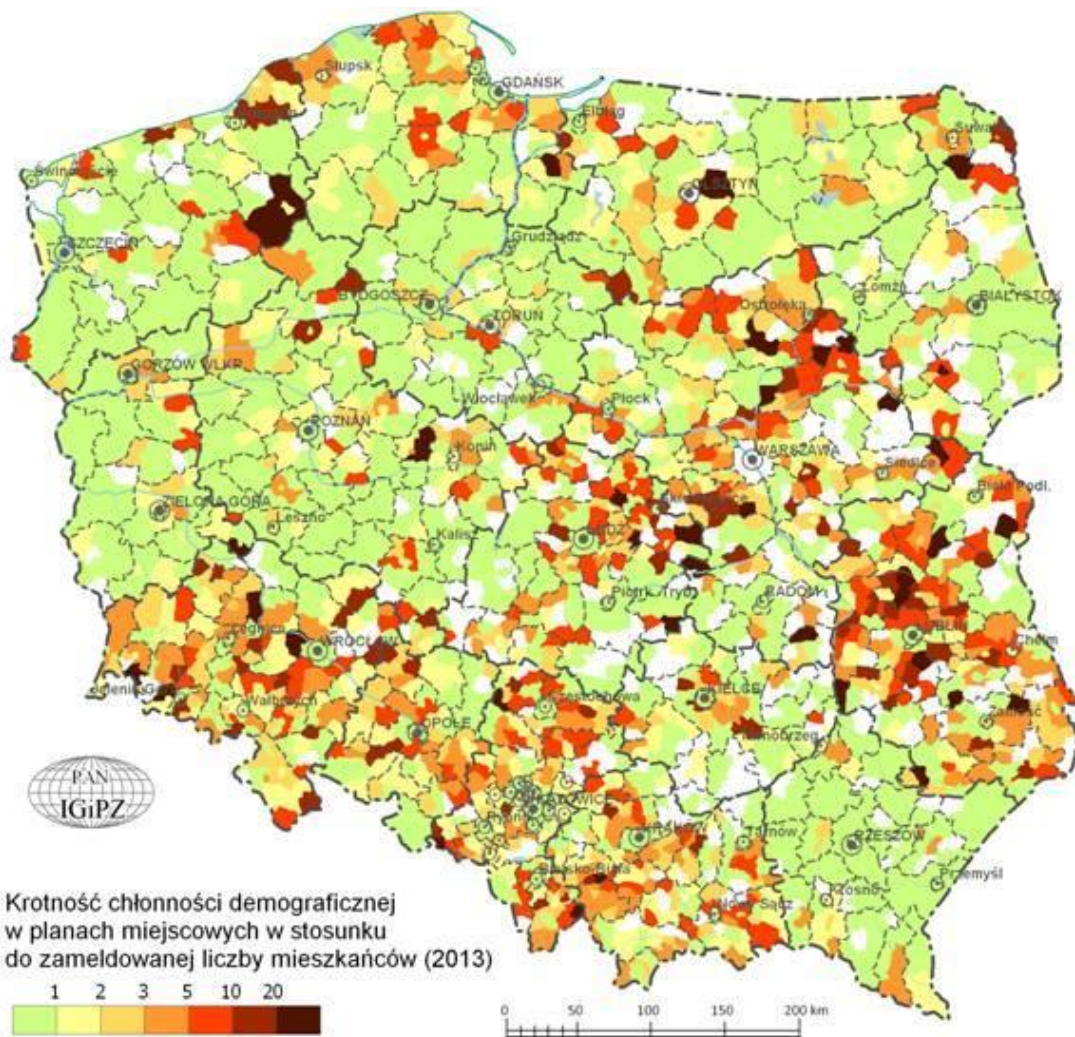

strefa podmiejska

warszawska: 3 115 tys.
krakowska 1 509 tys.
olsztyńska 472 tys.
wrocławska 678 tys.
kielecka 418 tys.

WADLIWE PRAWO, W TYM PLANY MIEJSCOWE

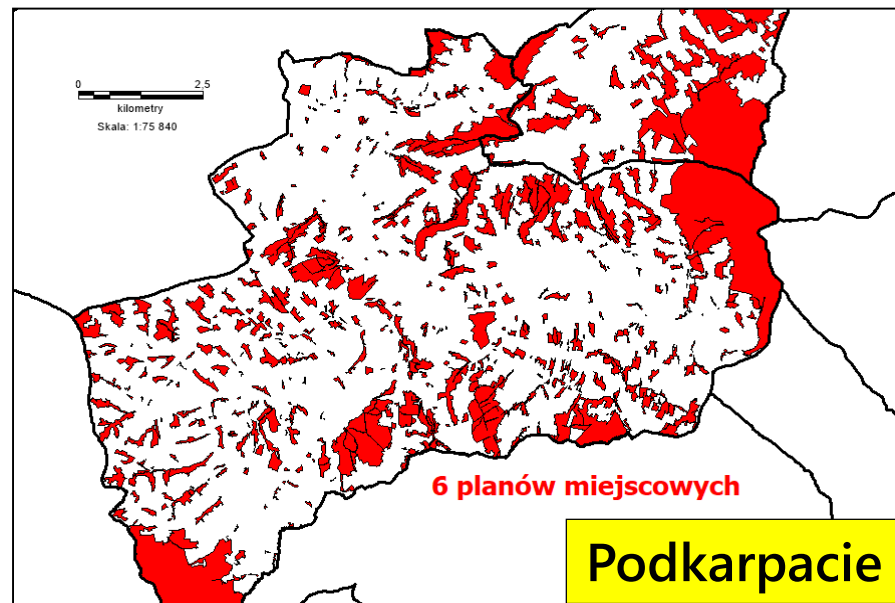
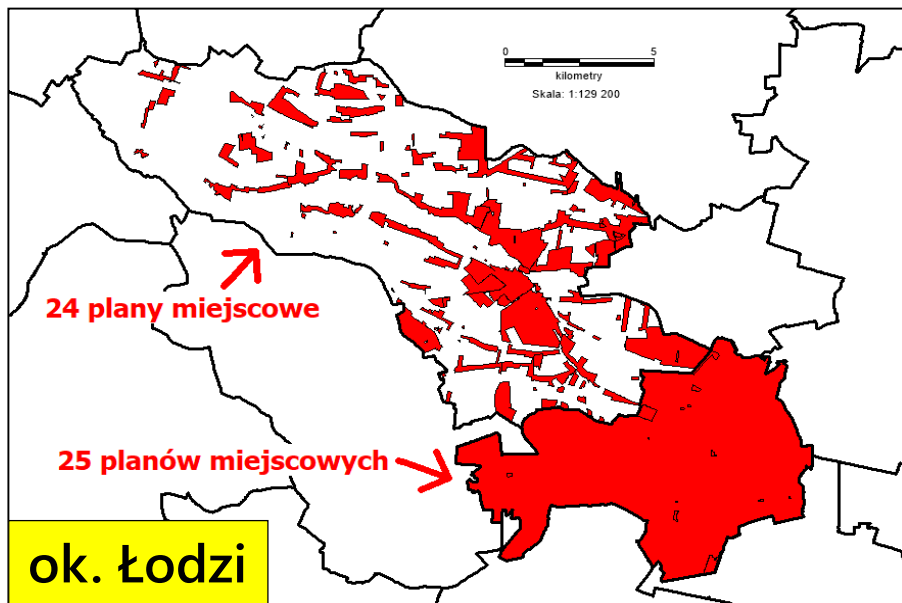
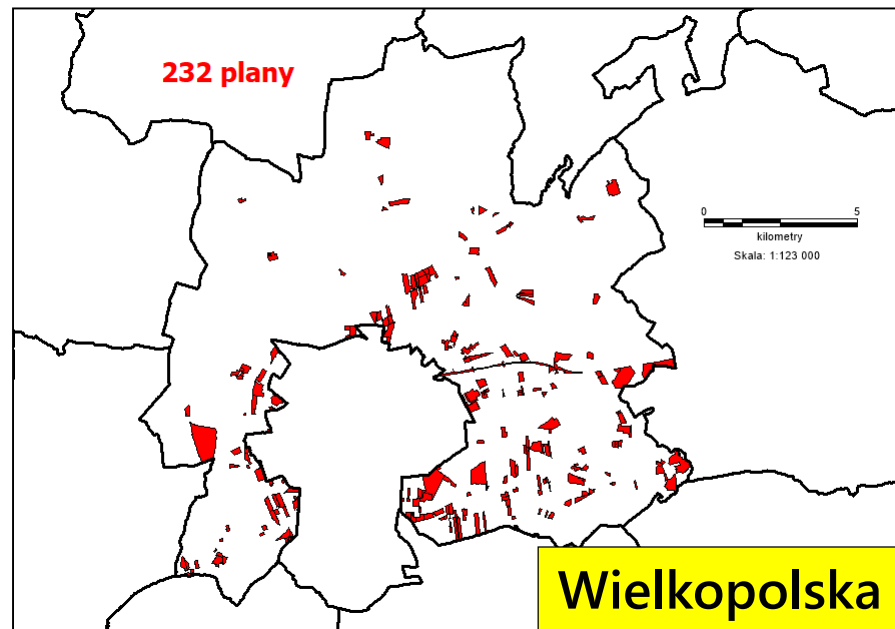
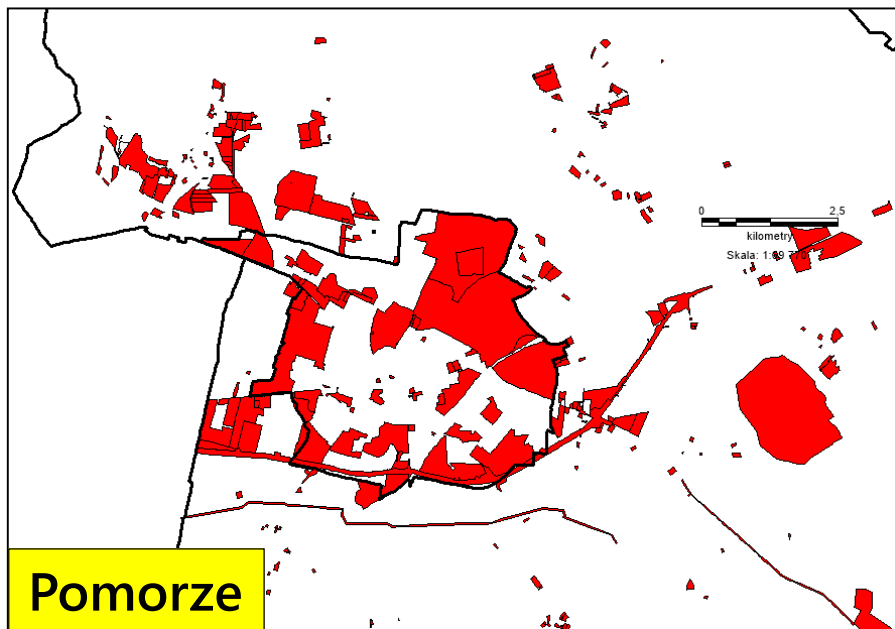
Krotność chłonności demograficznej w planach miejscowych w stosunku do zaludnienia (ile razy więcej ludzi MOŻE zamieszkać, niż mieszka obecnie)

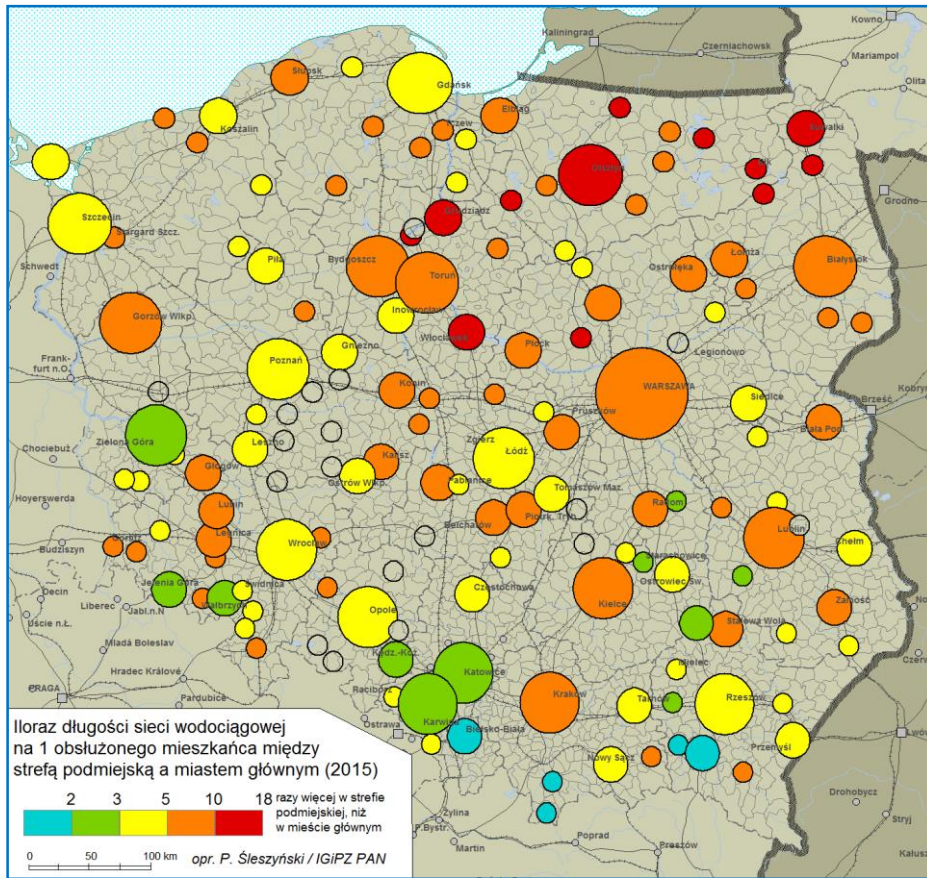
Silna nadpodaż gruntów budowlanych. W Polsce według obowiązujących dokumentów może zamieszkać:

- według planów miejscowych –
około **60 mln** osób
- według studiów uikzp –
130-200 mln osób

ZASIĘGI PLANÓW MIEJSCOWYCH

KOSZTY OBSŁUGI INFRASTRUKTURY MIASTO-STREFA PODMIEJSKA

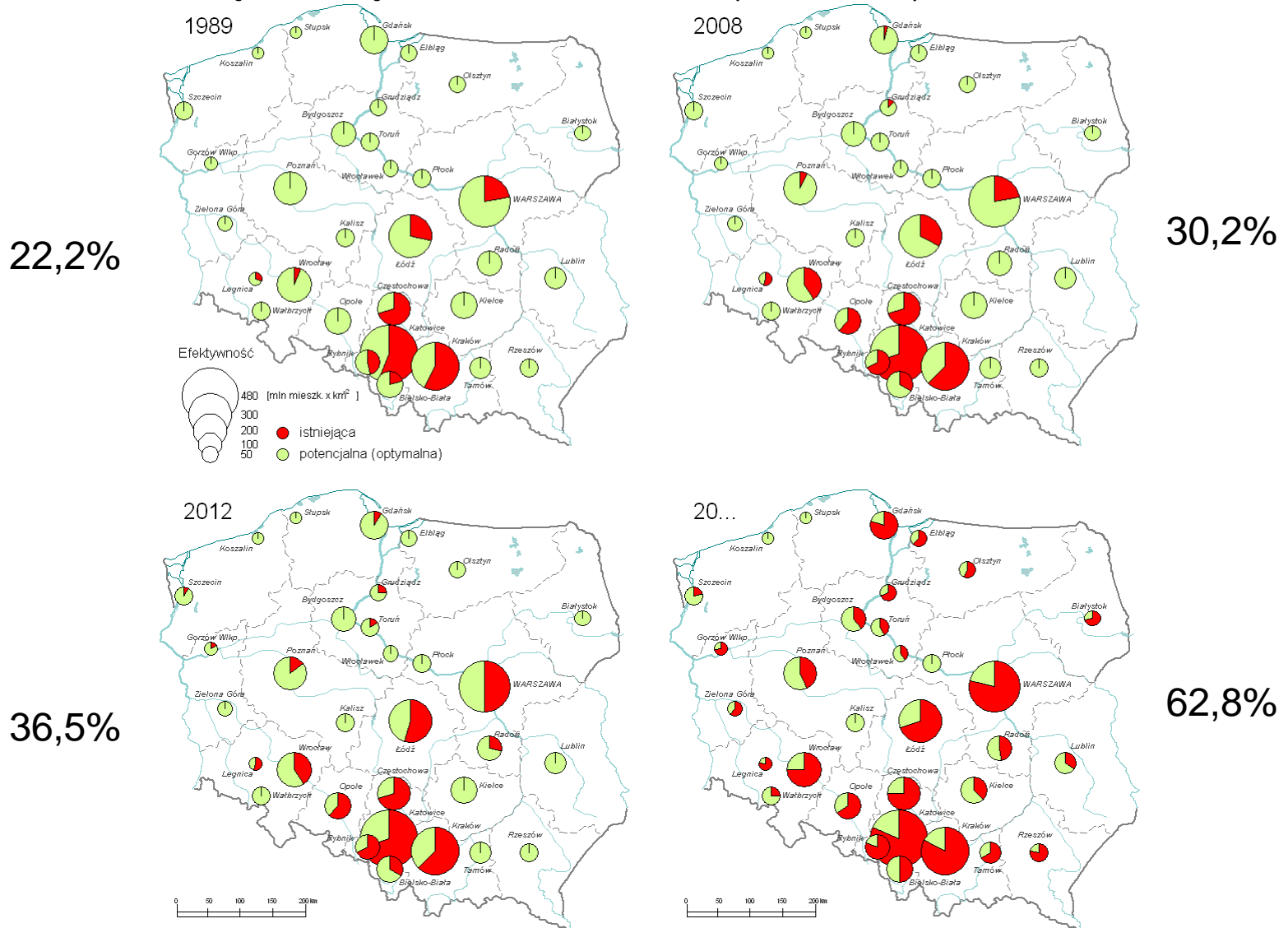
Szczególnie niekorzystne jest rozpraszanie zabudowy wokół miast, posiadających ekstensywną strukturę użytkowania (duże powierzchnie terenów niezurbanizowanych - w roku 2015 w miastach było około 700 tys. ha użytków rolnych). Obok na mapie przedstawiono wskaźnik porównujący efektywność sieci wodociągowej w miastach i ich strefach podmiejskich. Im wyższa krotność, tym efektywność stref podmiejskich jest odpowiednio niższa, niż w mieście głównym. Delimitacja stref podmiejskich według: P. Śleszyński i in., 2012.

Pieniężne koszty chaosu przestrzennego w Polsce według rodzajów działalności (wg Raportu KPZK PAN, 2018)

Zagadnienie	Opis kosztów	Oszacowana kwota dla Polski	Uwagi
Osadnictwo i infrastruktura techniczna	budowa infrastruktury, obsługa nadmiernie rozproszonego osadnictwa, ujemne saldo gospodarki przestrzennej	20,5 mld zł	W przypadku kosztów wieloletnich przyjęto 10-letni okres amortyzacji. Kwota nie obejmuje roszczeń odszkodowawczych
Transport i mobilność	nadmierne dojazdy do pracy, kongestia ruchu, straty czasowe, koszty zewnętrzne	31,5 mld zł	W przypadku kilku różniących się szacunków tego samego zjawiska kwoty uśredniano. W przypadku kosztów zewnętrznych przyjęto 20% całości kosztów
Rolnictwo	mechanizacja, transport, nadmierne wyłączenie terenów z produkcji rolnej, ochrona przez zadrzewienia	8,8 mld zł	dane z gmin i województw interpolowano na gminy typowo wiejskie w Polsce
Rynek nieruchomości	wykup gruntów, roszczenia odszkodowawcze, pomniejszone wpływy z podatku od nieruchomości	10,9 mld zł	Bez tzw. bańki spekulacyjnej wynikającej z silnej nadpodaży gruntów i potencjalnych kosztów odszkodowawczych związanych z ewentualnym uchyceniem planów miejscowych
Koszty zewnętrzne w środowisku przyrodniczym	wydatki na ochronę środowiska, koszty zdrowotne, usuwanie skutków klęsk żywiołowych	12,6 mld zł	Kwota minimalna, np. WHO oszacowało koszty silnego zanieczyszczenia powietrza na 102 mld USD
Razem		84,3 mld zł	

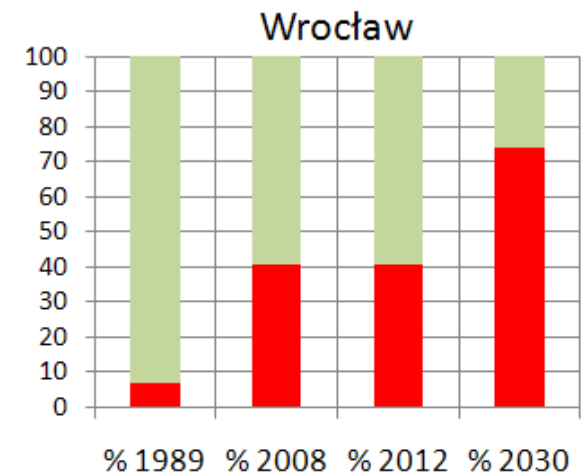
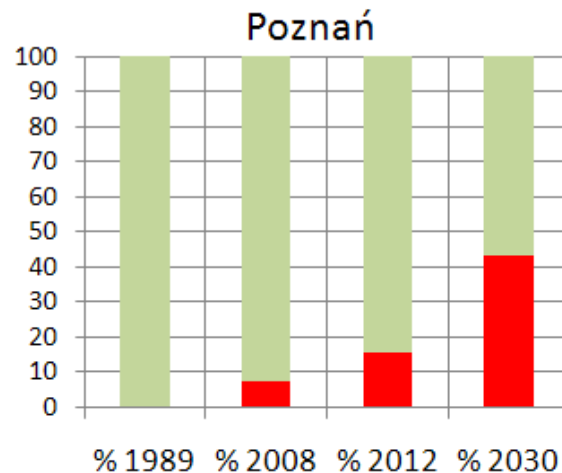
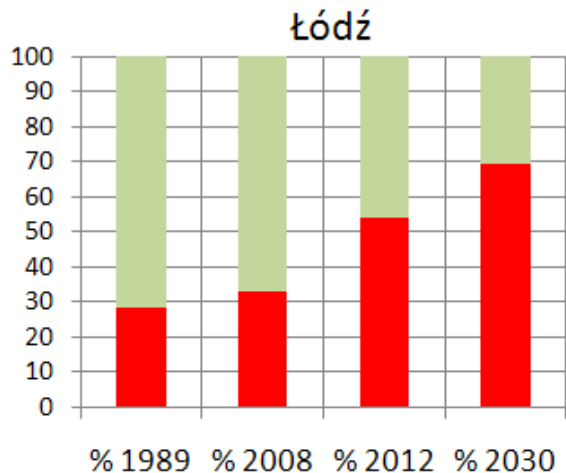
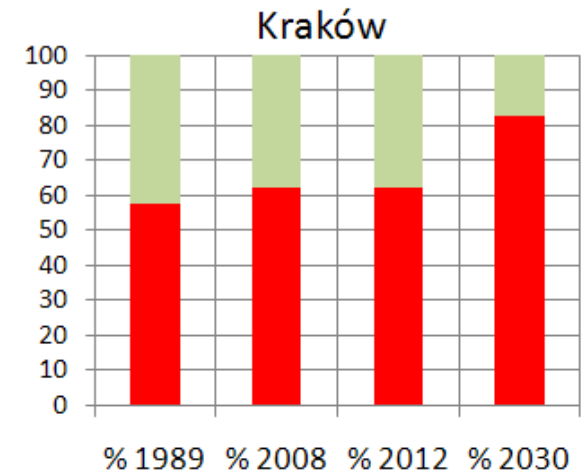
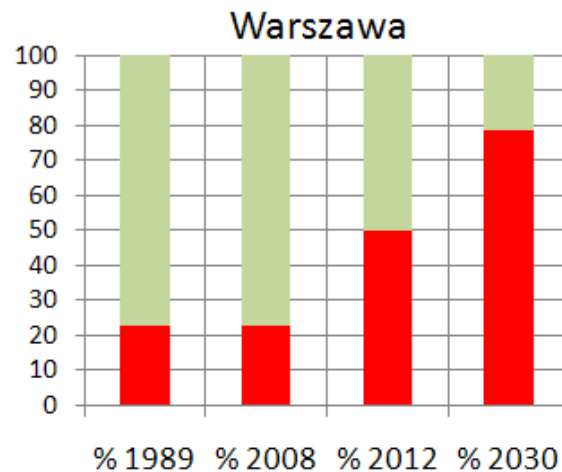
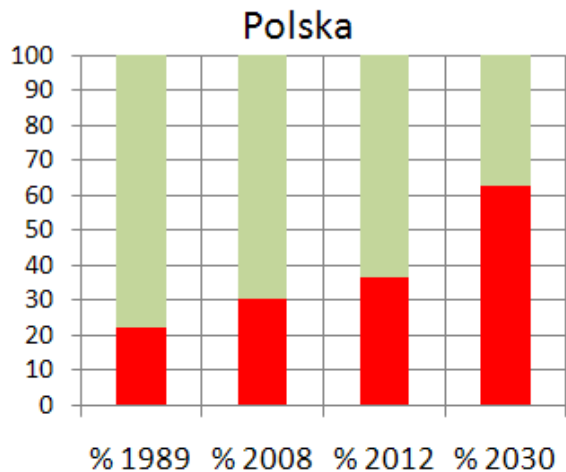
WYZWANIA – NIEZADOWALAJĄCA DOSTĘPNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ PRZESTRZENNA

EFEKTYWNOŚĆ DROGOWYCH POŁĄCZEŃ MIĘDZYAGLOMERACYJNYCH (1989-2015+)

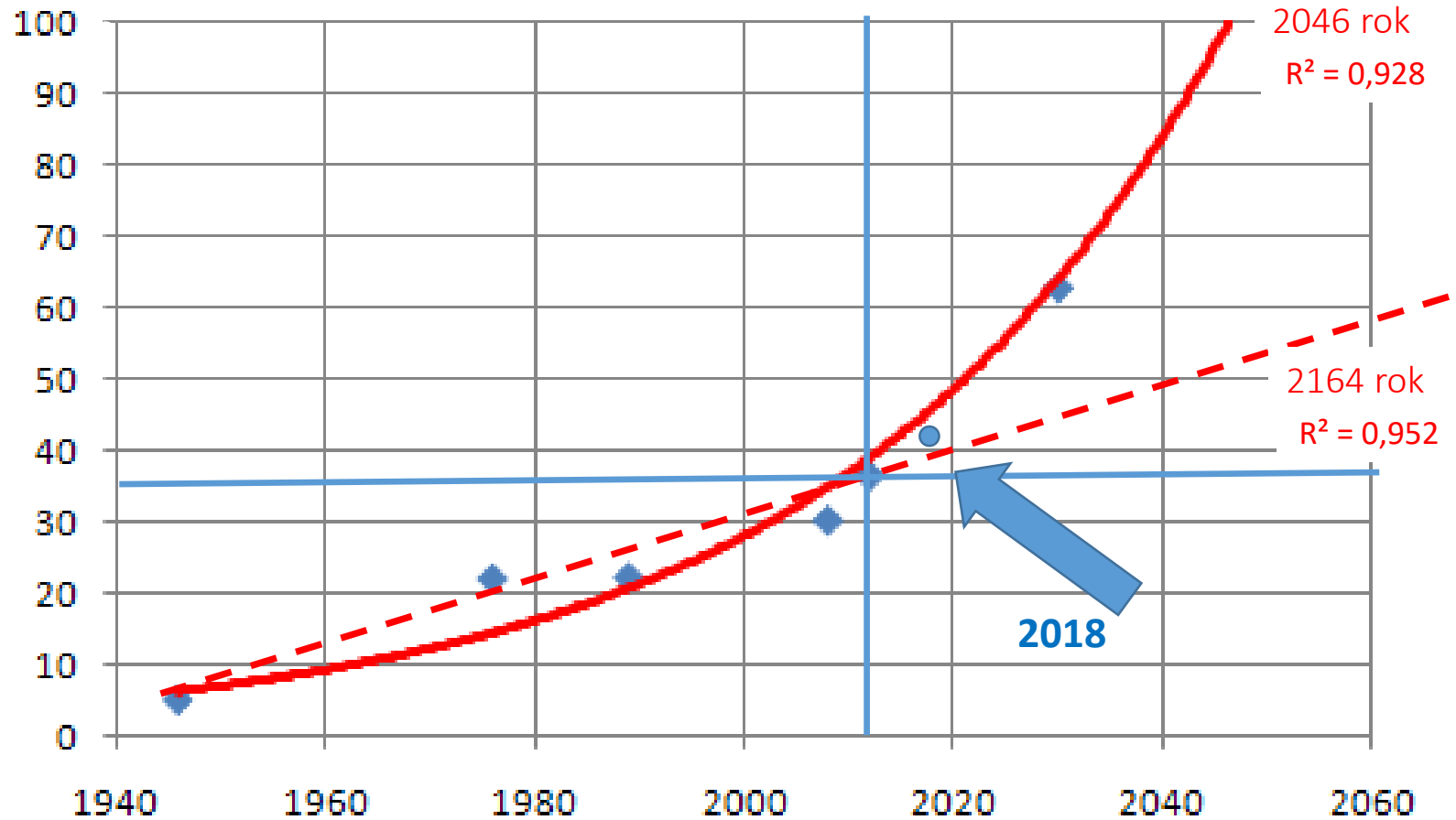
AKTUALNA I OPTYMALNA MACIERZ POŁĄCZEŃ

WYNIKI: EFEKTYWNOŚĆ DROGOWYCH POŁĄCZEŃ MIĘDZYAGLOMERACYJNYCH (1989-2030)

Źródło: P. Śleszyński, 2009

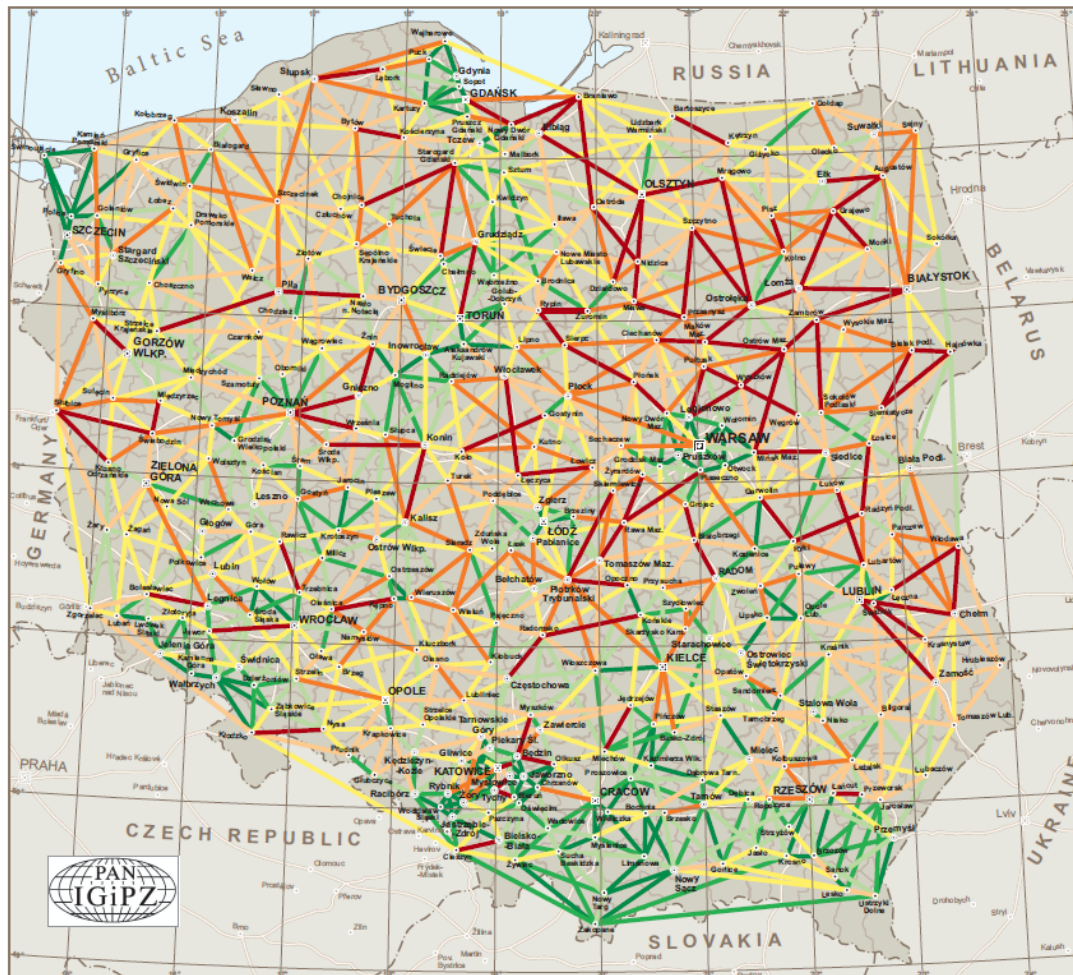
KIEDY OSIĄGNIEMY PEŁNĄ MACIERZ POŁĄCZEŃ DLA NAJWIĘKSZYCH 32 MIAST (> 100 tys. miesz.) W STANDARDZIE DROGI DWUJEZDNIOWEJ ?

WYZWANIA – NIEZADOWALAJĄCA DOSTĘPNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ PRZESTRZENNA

sprawność transportowo-osadnicza przejazdów między miastami

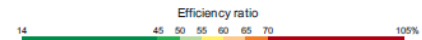
kolor zielony – zaledwie 14-40% (aglomeracje, pogranicza województw, Małopolska)

TRANSPORT- AND SETTLEMENT-RELATED TIME EFFICIENCY OF ROAD JOURNEYS TAKEN IN POLAND, 2013

by Przemysław Sleszyński

Scale 1:3,000,000
0 25 50 75 100 km

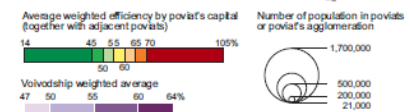
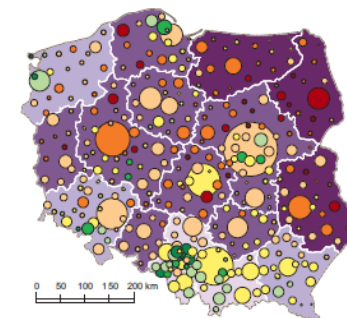
The example of measurement of efficiency ratio

Categories of administrative centers

- Poland's capital (Warsaw)
- subregional centers (mainly cities with poviat rights)
- regional (many capitals of voivodships)
- local centers (capitals of poviats)

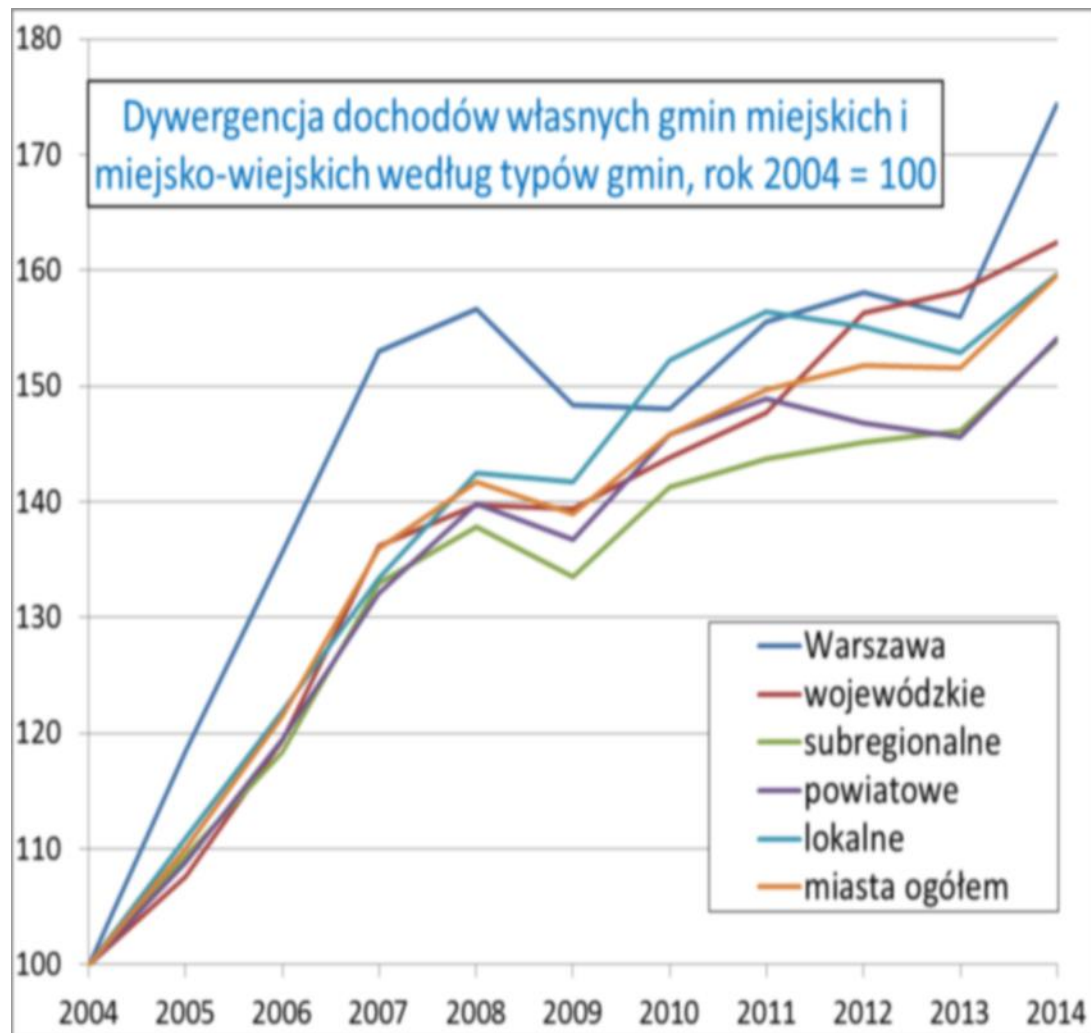
Average efficiency of voivodships, and poviat's capitals

© Copyright Przemysław Sleszyński
© Copyright Geographia Polonica
© Copyright Institute of Geography and Spatial Organization, Polish Academy of Sciences, Warsaw, 2014

To cite:
Sleszyński P., 2014. Transport- and settlement-related time efficiency of road journeys taken in Poland, 2013. Geographia Polonica, vol. 87, iss. 1, pp. 157-160.

WYZWANIA - DYWERGENCJA ROZWOJU

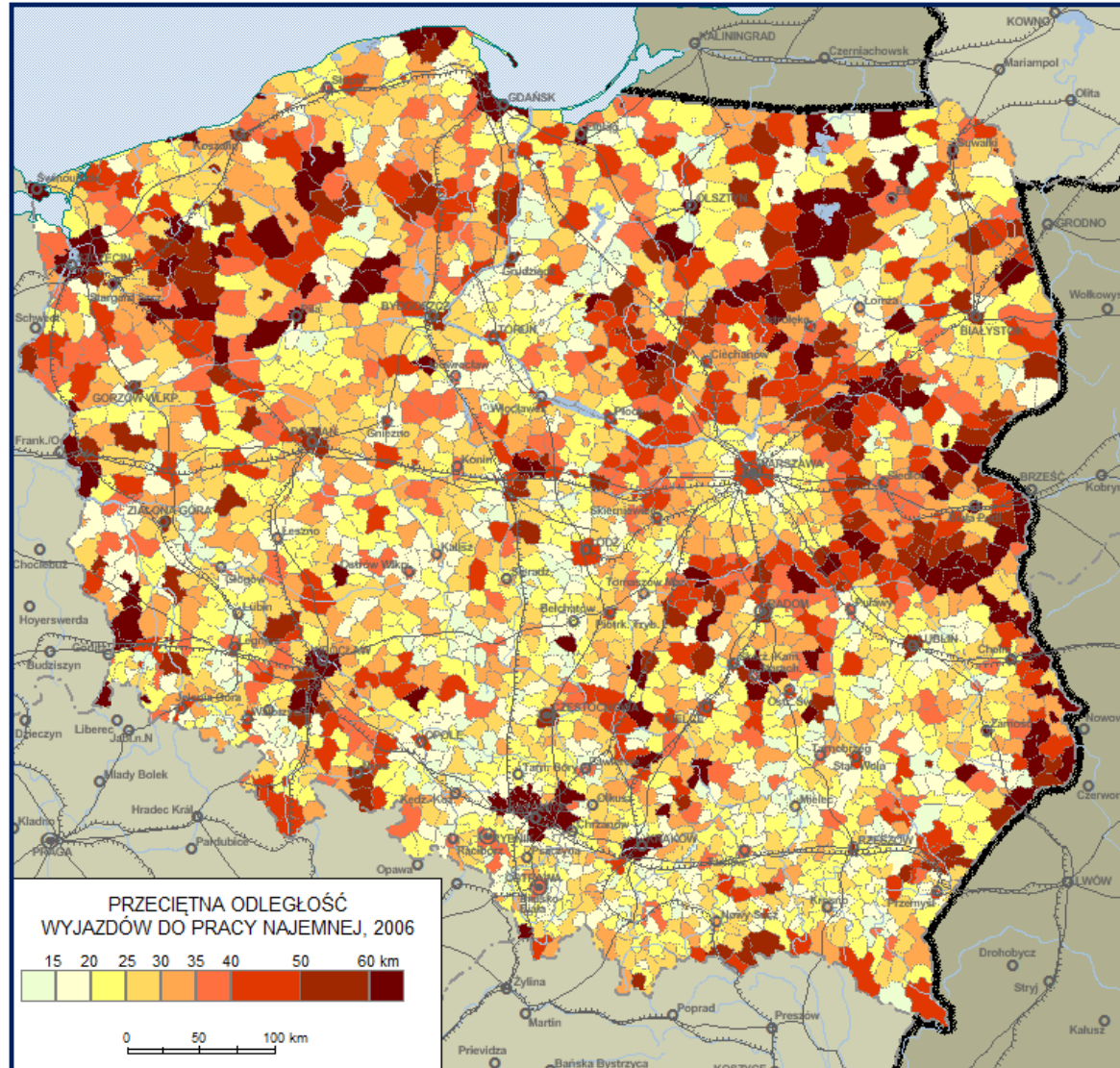

Zmiany wysokości dochodów własnych per capita (w cenach z roku 2014)

	2004 (zł)	2014 (zł)	zmiana
Warszawa	4 551	7 941	174%
województwie	3 192	5 190	163%
subregionalne	3 097	4 772	154%
powiatowe	2 380	3 672	154%
lokalne	3 418	5 462	160%
miasta ogółem	3 076	4 911	160%

Źródło: Śleszyński P., 2017, [Wyznaczenie i typologia miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze](#), Przegląd Geograficzny, 89, 4 s. 565-593.

WYZWANIA – POLARYZACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

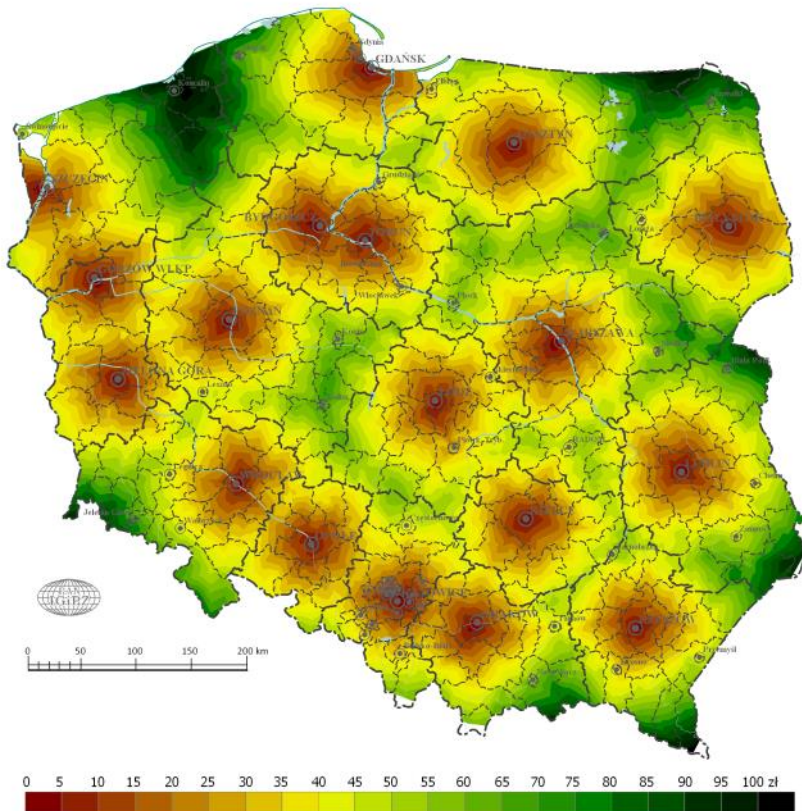

PRZECIĘTNA ODLEGŁOŚĆ WYJAZDÓW
DO PRACY (W RYTMIE DZIENNYM I
TYGODNIOWYM)

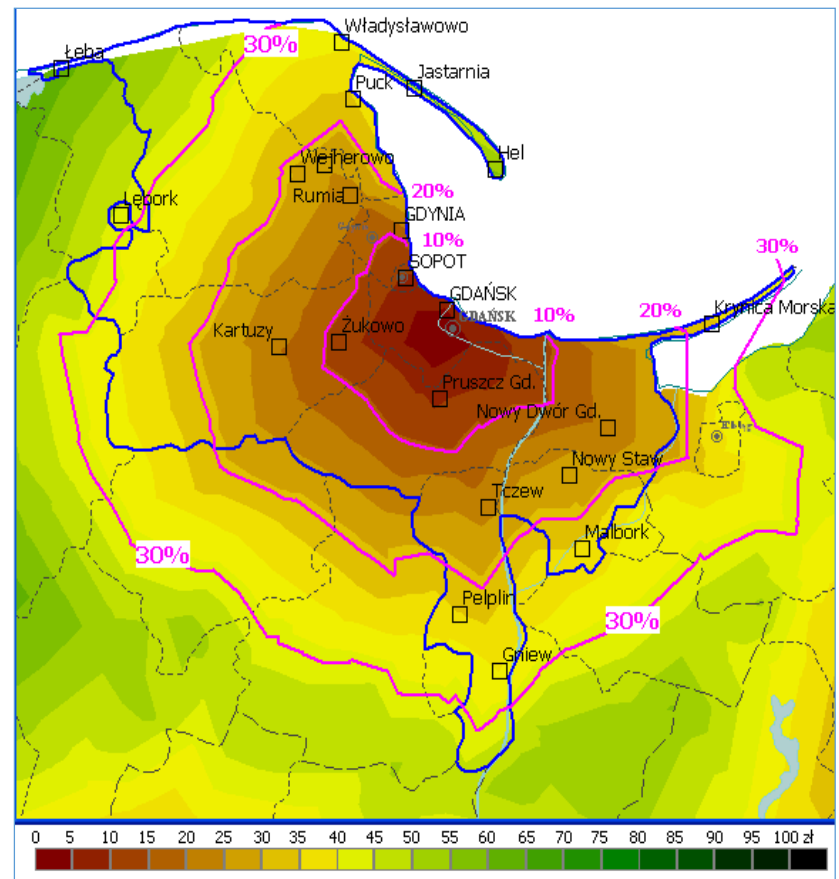
WYZWANIA – POLARYZACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

IZODAPANY (IZOLINIE KOSZTÓW) DOJAZDU SAMOCHODEM INDYWIDUALNYM , 2013

w złotych

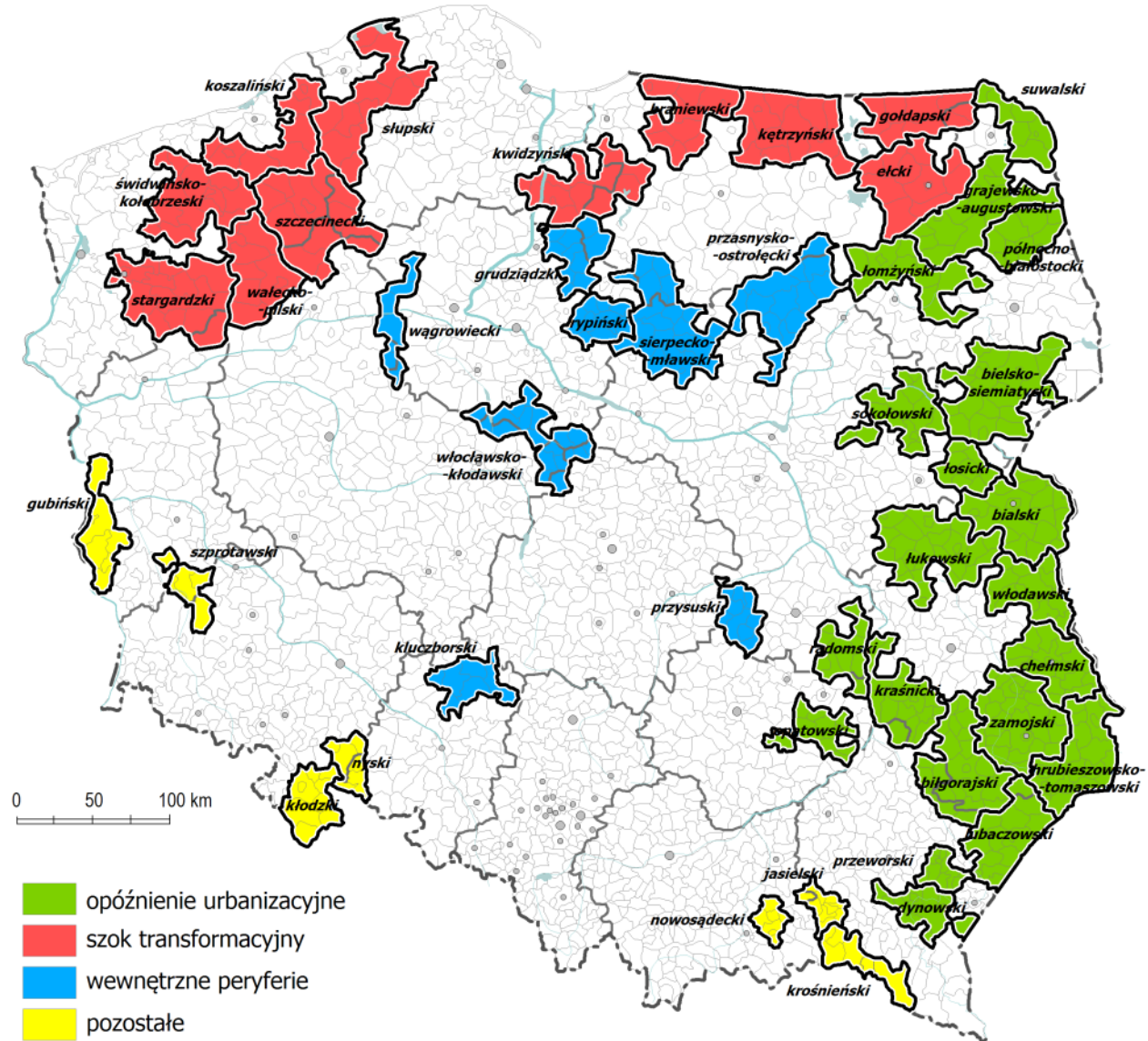
jako % przeciętnego wynagrodzenia

Źródło: Śleszyński P., 2017, Przegląd Komunikacyjny.

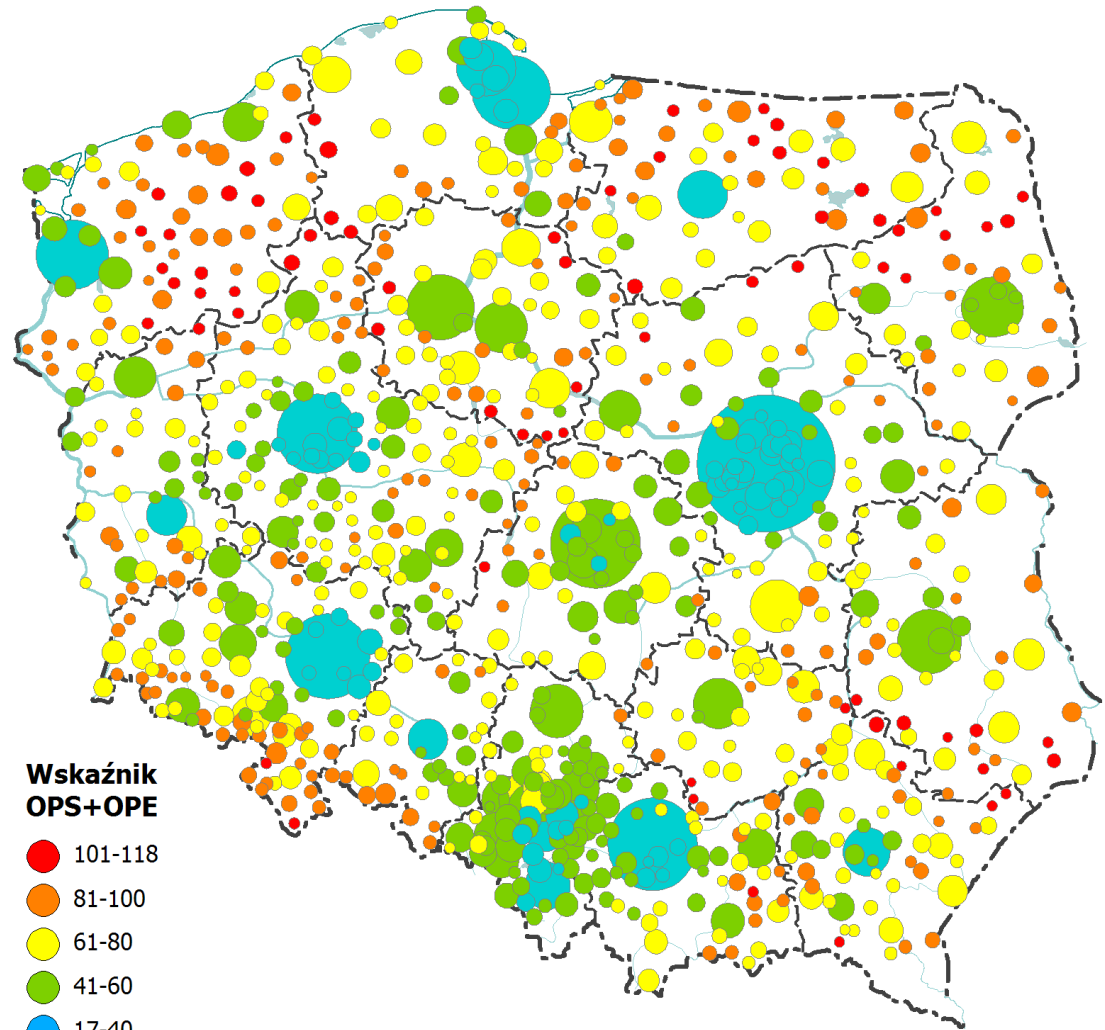
WYZWANIA – POLARYZACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

Delimitacja
obszarów
problemowych
(według IGiPZ
PAN/EUROREG 2018)

WYZWANIA – POLARYZACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

Delimitacja OP - miasta

wzrost „problemowości”
(14 wskaźników)

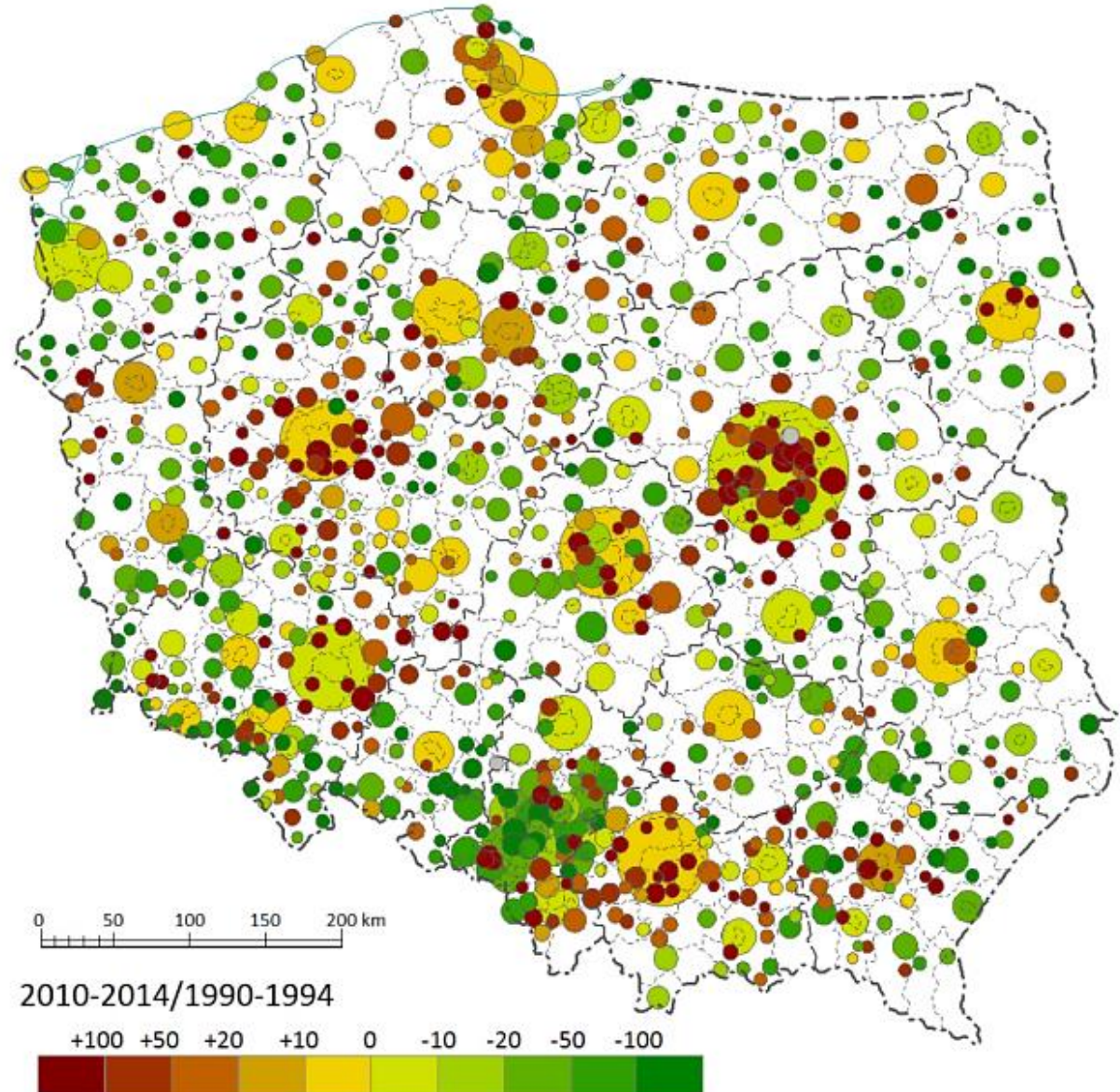
**Wskaźnik
OPS+OPE**

- 101-118
- 81-100
- 61-80
- 41-60
- 17-40

Uwaga: wielkość kół proporcjonalna do liczby ludności

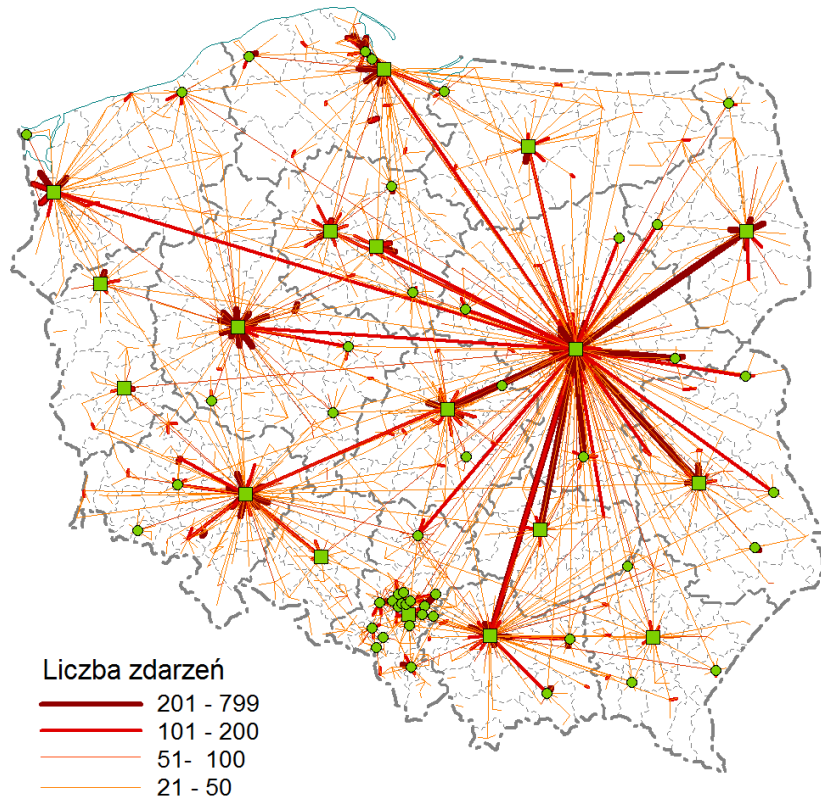
WYZWANIA – POLARYZACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

Zmiany w
hierarchii
migracyjno-
osadniczej
miast Polski w
latach 1990-
2014

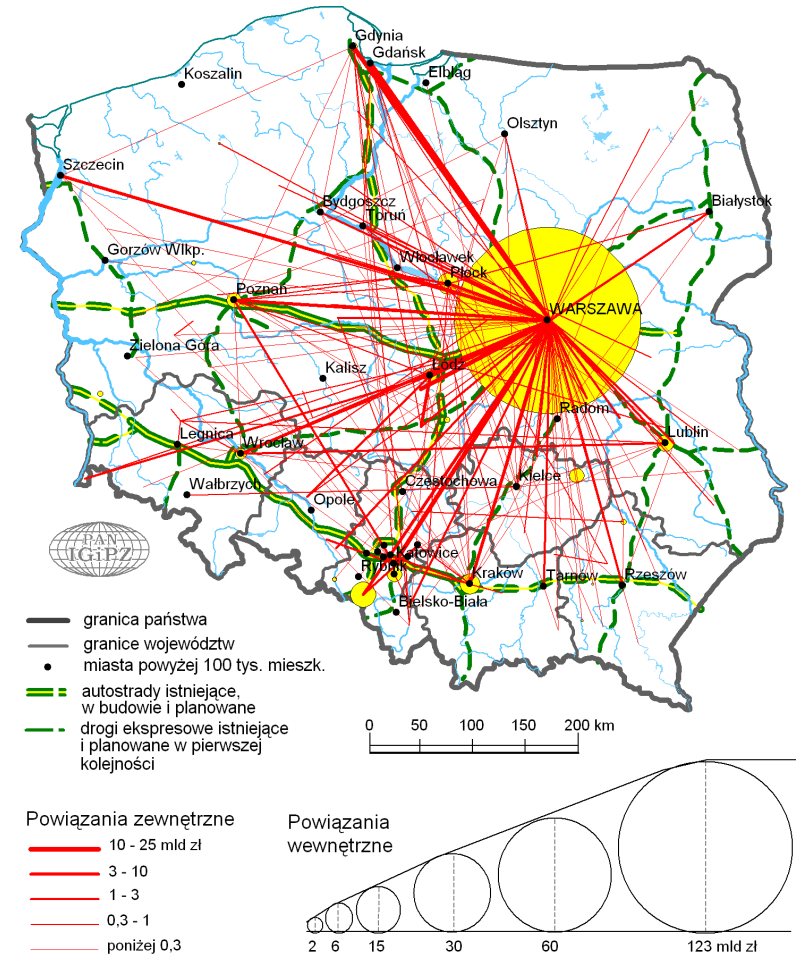

WYZWANIA – POLARYZACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

monocentryczność powiązań

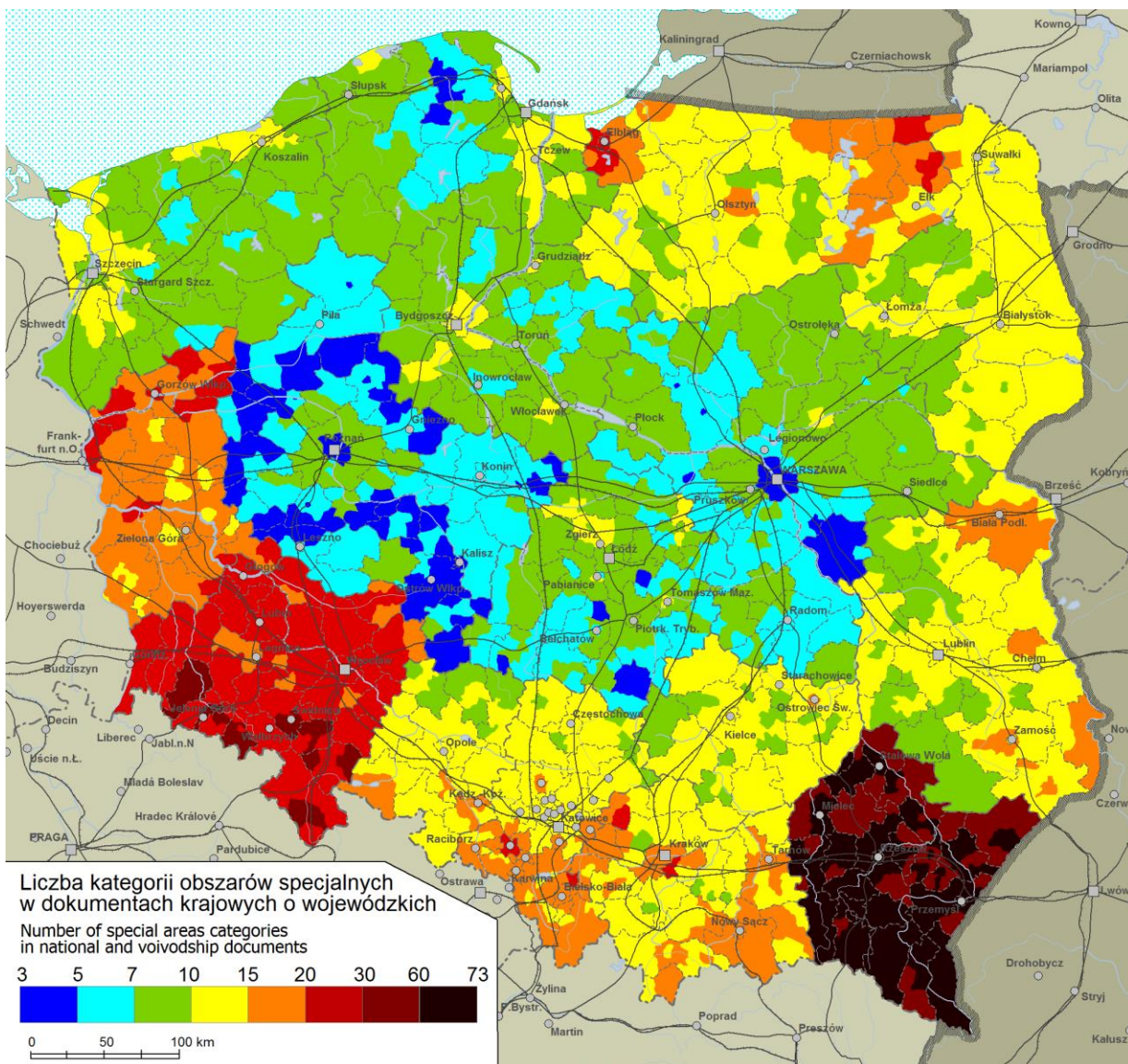
rejestrowane migracje wewnętrzne

powiązania kapitałowe największych spółek

WYZWANIA – PRZEREGULOWANIE POLITYKI ROZWOJU

Liczba kategorii
obszarów specjalnych
(OSI, OP, OF)
wyróżnionych w
dokumentach
krajowych i
wojewódzkich

Źródło: Śleszyński i in. 2017

WYZWANIA – PRZEREGULOWANIE POLITYKI ROZWOJU

INNE PROBLEMY ZWIĄZANE Z ODDZIAŁYWANIEM MIAST I ICH WZAJEMNYMI RELACJAMI

- zbyt słabe efekty dyfuzji wzrostu,
- wypłukiwanie funkcji gospodarczych,
- nadmierna konkurencja między miastami i gminami o różnego rodzaju dobra (np. ujawniająca się w warunkach depopulacji „obiektywna” walka o zasoby pracy),
- kryzys średnich miast (przy braku wykorzystania ich potencjałów endogenicznych i racjonalnej, stabilizującej roli w policentrycznym systemie osadniczym),
- brak spójności wewnątrz województw (zwłaszcza sieciowych powiązań komunikacją publiczną między miastami subregionalnymi),
- tworzenie się „peryferii wewnętrznych” na pograniczach dużych województw,
- zagrożenie destabilizacją krajowego i regionalnych systemów osadniczych.

Trzy główne zagrożenia w związku ze zmianami depopulacyjnymi z punktu widzenia organizacji terytorialnej, zagospodarowania i planowania przestrzennego kraju i regionów

1. Rosnące niedopasowanie miejsc pracy i zamieszkania przy powiększającej się luce podażowej.
2. Coraz bardziej rozproszone i nieefektywne osadnictwo.
3. Coraz bardziej niewydolny terytorialny system społeczny (np. administracyjno-terytorialny).

Analiza relacji funkcjonalno-przestrzennych między ośrodkami miejskimi i ich otoczeniem

Lider Konsorcjum

Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego
Polska Akademia Nauk

ul. Twarda 51/55, 00-818 Warszawa

Partner Konsorcjum

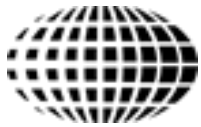

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej

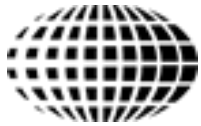
30-387 Kraków, ul. Gronostajowa 7

Dr hab. Przemysław Śleszyński – koordynator zespołu

Komponent 1. Potencjał społeczno-gospodarczy i funkcje miast

- Dr hab. Przemysław Śleszyński, prof. IGiPZ PAN (kierownik Komponentu 1)
- Dr hab. Ewa Korcelli-Olejniczak, prof. IGiPZ PAN
- Mgr Łukasz Kubiak

Komponent 2. Warunki życia w miastach w kontekście dostępności wybranych usług publicznych

- Prof. dr hab. Tomasz Komornicki (kierownik Komponentu 2)
- Dr hab. Piotr Rosik, prof. IGiPZ PAN
- Dr Rafał Wiśniewski
- Mgr Patryk Duma
- Mgr Sławomir Goliszek

Komponent 3. Relacje przestrzenne i dostępność komunikacyjna

- Dr Robert Guzik (kierownik Komponentu 3)
- Dr hab. prof. UJ Krzysztof Gwosdz
- Dr Arkadiusz Kołoś
- Dr Jarosław Działek

Zakres przestrzenny projektu

Województwa:

- kujawsko-pomorskie
- łódzkie
- małopolskie
- pomorskie
- warmińsko-mazurskie
- zachodniopomorskie

Ponadto wybrane elementy analizy zostaną wykonane dla całej Polski

ZAKRES PODSTAWOWY:

2014-2017(2018) – wymagania Zamawiającego

2007-2017(2018) – uwzględnienie perspektywy finansowej UE
2007-2013 i silnego strumienia inwestycyjnego

ZAKRES UZUPEŁNIAJĄCY:

2004-2017(2018) – uwzględnienie wejścia do UE

1999-2017(2018) – reforma administracyjna

1989-2017(2018) – okres gospodarki wolnorynkowej

2017-2050 – trend długookresowy

Cel główny:

Diagnoza i analiza czynników mających wpływ na potencjał, funkcje gospodarcze i rozwój miast, jako głównych ośrodków życia społeczno-gospodarczego oraz ich powiązań z otoczeniem.

Cele szczegółowe:

- Analiza potencjału rozwojowego, funkcji gospodarczych oraz barier rozwojowych miast.
- Ocena poziomu i warunków życia w miastach ze szczególnym uwzględnieniem dostępności usług publicznych i funkcjonowania instytucji publicznych.
- Określenie relacji przestrzennych ośrodków miejskich i ich dostępności.

Cel główny:

Identyfikacja i ocena potencjału oraz funkcji społeczno-gospodarczych miast.

Cele szczegółowe:

1. Identyfikacja funkcji decydujących o rozwoju i pozycji miast (w systemie regionalnym i osadniczym) oraz metod ich pomiaru (odpowiedni dobór wskaźników).
2. Diagnoza społeczno-gospodarczej sytuacji rozwojowej miast, z głównym naciskiem na zagadnienia stanu aktualnego, następnie 2014-2018 (zgodnie z wymogami Zamawiającego), ale także z uwzględnieniem kierunków zmian w latach 1989-2018 (w zależności od dostępności danych) oraz prognoz na przyszłość – w perspektywie średniookresowej (2030) i długookresowej (2050).
3. Opracowanie syntetycznego wskaźnika potencjału społeczno-gospodarczego.
4. Wskazanie kluczowych barier, problemów i potrzeb rozwojowych miast, w tym podział zbioru miast na homogeniczne kategorie (typologia) pod względem analizowanych w punktach 1-4 zjawisk i procesów oraz wskazanie miast, które w pierwszej kolejności powinny zostać objęte wsparciem polityki rozwoju (w szczególności regionalnej) wraz z uzasadnieniem.
5. Zaproponowanie zintegrowanych działań oraz rozwiązań systemowych, służących celom rozwoju zrównoważonego terytorialnie.

Cel główny:

Identyfikacja oraz wielokryterialna ocena warunków i poziomu życia w miastach, szczególnie w kontekście szeroko rozumianej dostępności.

Cel komplementarny:

Hierarchizacja ośrodków miejskich pod względem lokalizacji usług różnego rzędu.

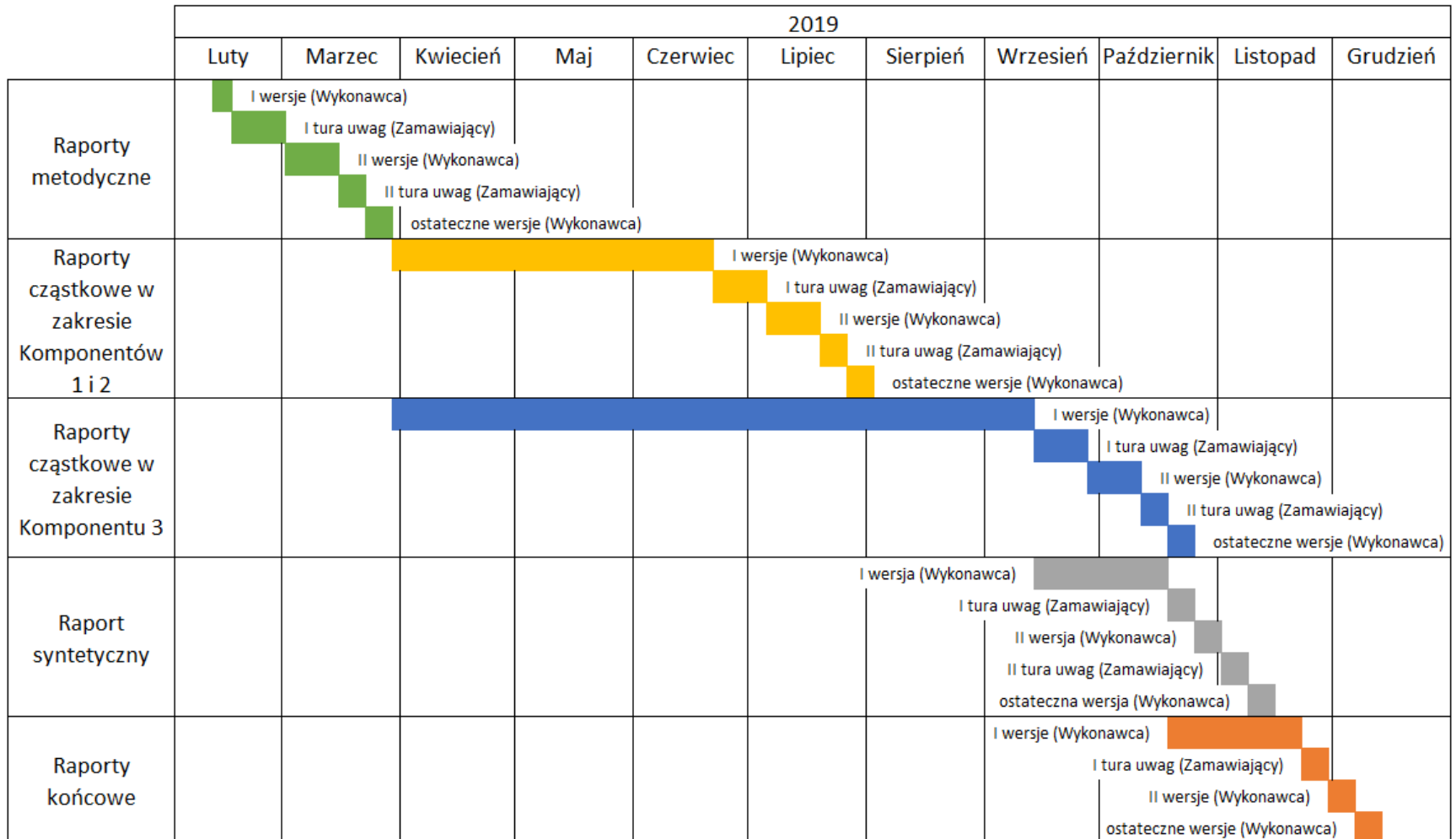
Cel główny:

Przeprowadzenie wielokryterialnej analizy relacji i powiązań funkcjonalno-przestrzennych w sieci miast oraz określenie ich zasięgów oddziaływania, a także rangi na podstawie ciążen transportowych.

Cele szczegółowe:

1. Opracowanie wskaźników spójności i dostępności transportowej poszczególnych ośrodków miejskich.
2. Identyfikacja i delimitacja obszarów obsługi miast obejmująca poziomy: od lokalnego poprzez subregionalny, regionalny do ponadregionalnego.

Harmonogram projektu

PROBLEMY DO ROZWIĄZANIA

Problemy do rozwiązania – do dyskusji:

1. W jakim stopniu należy uspoźnić komponenty (możliwe K1 i K2, prawie brak możliwości w przypadku K3).
2. Czy jest potrzebna wspólna klasyfikacja miast i FUA (m.in. do porównań do średnich krajowych).
3. Czy jest potrzebny jednorodny zakres przestrzenny (także: 6 województw *versus* cały kraj).
4. Na ile należy stosować porównywalny zakres czasowy.

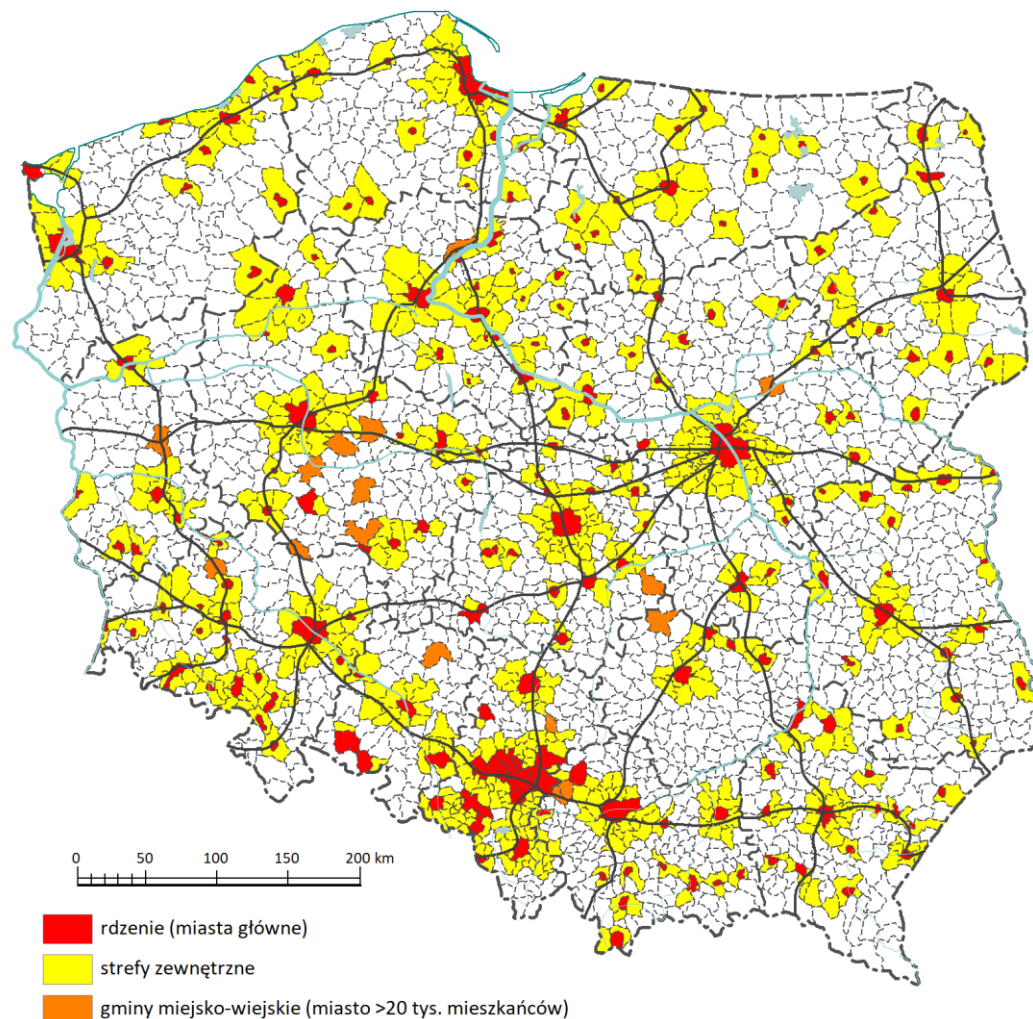
W projekcie staramy się „zaszczepić” rozwiązania, które sprawdziły się w różnego rodzaju analizach i chcemy, aby weszły do szerszego stosowania w praktyce:

1. Miejskie obszary funkcjonalne jako jednostki odniesienia.
2. Klasyfikacja funkcjonalna miast.
3. Wskaźnik atrakcyjności migracyjnej.
4. Szacunek ludności rzeczywistej.
5. Szacunek rzeczywistej liczby miejsc pracy.
6. Syntetyczny wskaźnik dostępności czasowej.

ELEMENTY NOWATORSKIE – PROBLEMY DO ROZWIĄZANIA

PROPONOWANA DELIMITACJA MOF

- 151 miast >20 tys. mieszk.
- strefy podmiejskie w oparciu o delimitację ESPON 1.2.1 (2006, KPZK 2030), zmodyfikowane w 2017 r. (projekt IGiPZ PAN dla MR)
- delimitacja nie jest aktualna, ale służy jedynie do porównań rdzeń-strefa zewnętrzna, więc może być przyjęta

PROPONOWANA KLASYFIKACJA MIAST

1 Warszawa

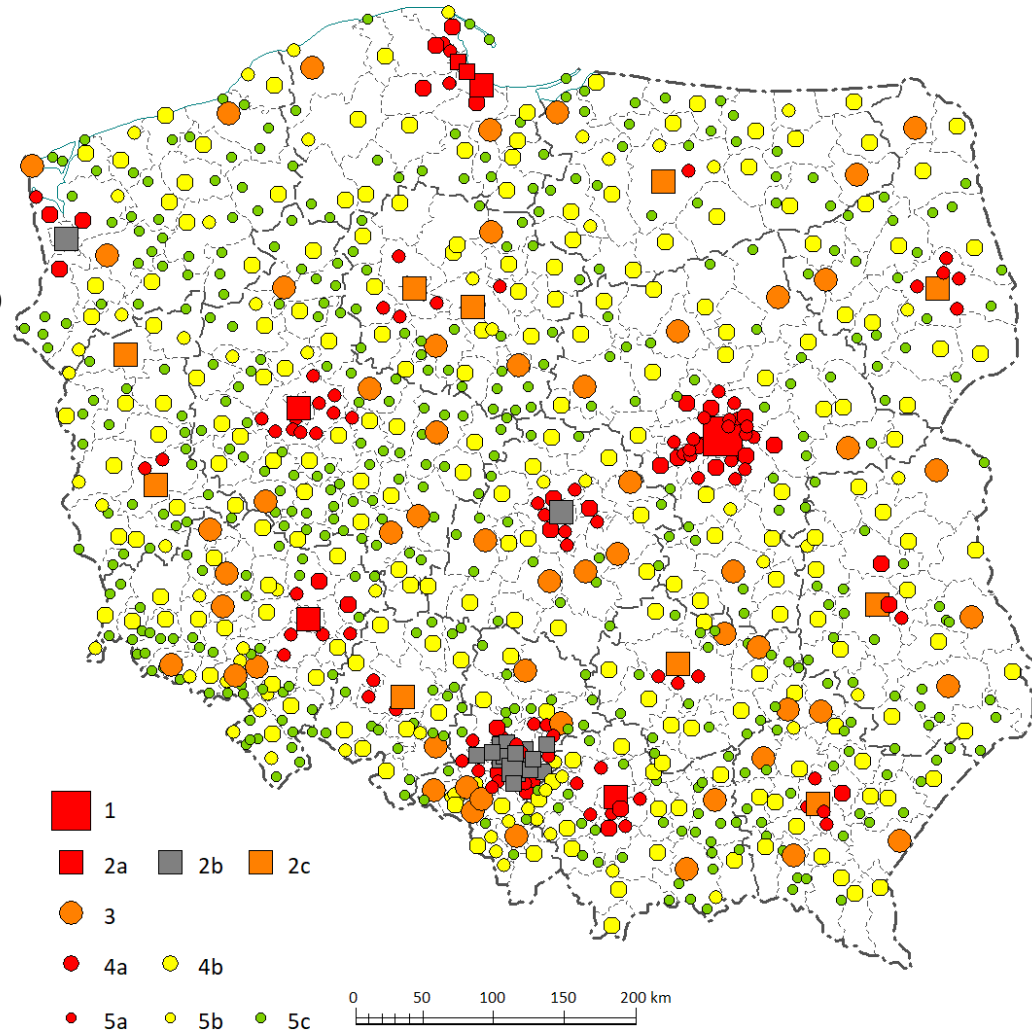
2a Wielka Piątka (Czwórka), w tym Trójmiasto
2b rdzenie metropolii wymagające
restrukturyzacji (Katowice, Łódź, Szczecin),
dla Katowic 14 miast na prawach powiatu
2c pozostałe miasta wojewódzkie

3 miasta subregionalne, tj. powiat grodzki lub
byłe wojewódzkie (1975-1998) lub liczba
ludności >50 tys. (poza aglomeracjami)

4a powiatowe aglomeracyjne (znajdujące się
w MOF według Śleszyński 2013 +
Tarnowskie Góry ze względu na GZM)
4b powiatowe nieaglomeracyjne

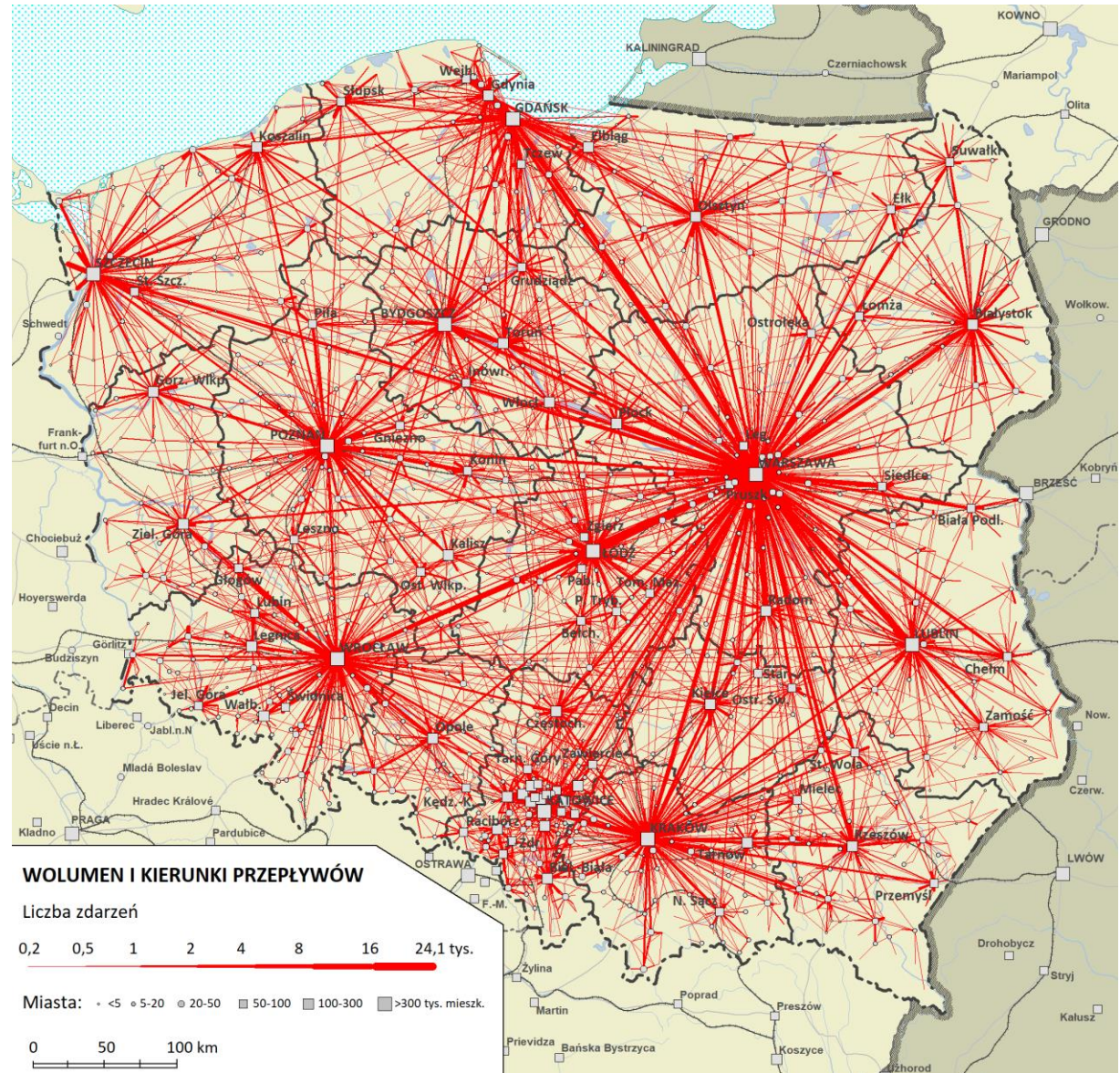
5a pozostałe aglomeracyjne
5b pozostałe >10 tys. nieaglomeracyjne
5c pozostałe <10 tys. nieaglomeracyjne

kategorie 1-5 są podstawowe,
a, b, c są uzupełniające

WSKAŹNIK ATRAKCYJNOŚCI MIGRACYJNEJ

- Na podstawie międzygminnej macierzy przemeldowań GUS
- **zameldowanie jako bardziej trwałe „związanie” się z miejscem zamieszkania**
- 29 roczników, 11,9 mln zdarzeń (przemeldowań)
- ujednoczone do możliwie jednorodnego podziału gminnego (ok. 2,4 tys. jednostek)

WSKAŹNIK ATRAKCYJNOŚCI MIGRACYJNEJ - FORMUŁA

Wskaźnik jest iloczynem liczby i odległości przemieszczeń:

$$A_m = \sum_{i=n}^n M_N S - \sum_{i=n}^n M_O S$$

A_m – praca migracyjna,

M_N – liczba napływów,

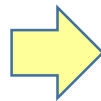
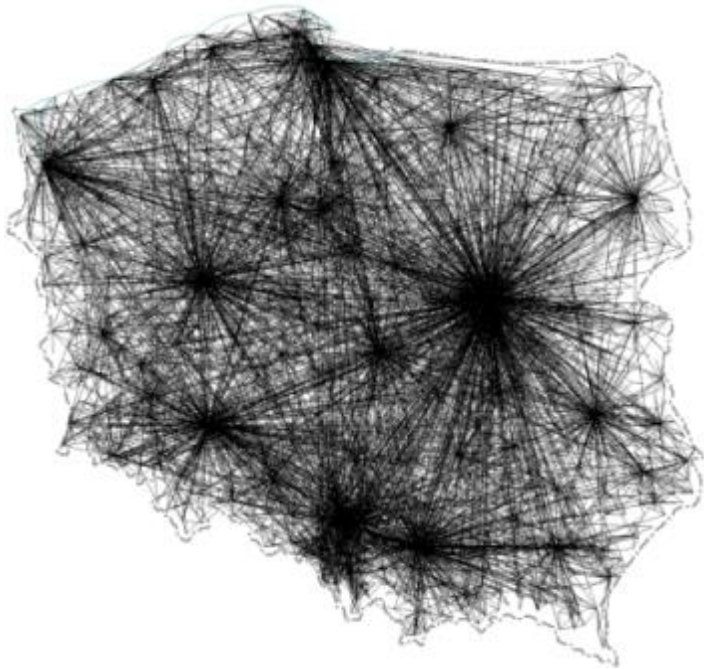
M_O – liczba odpływów

S – odległość miejsc źródłowych i docelowych przemieszczeń.

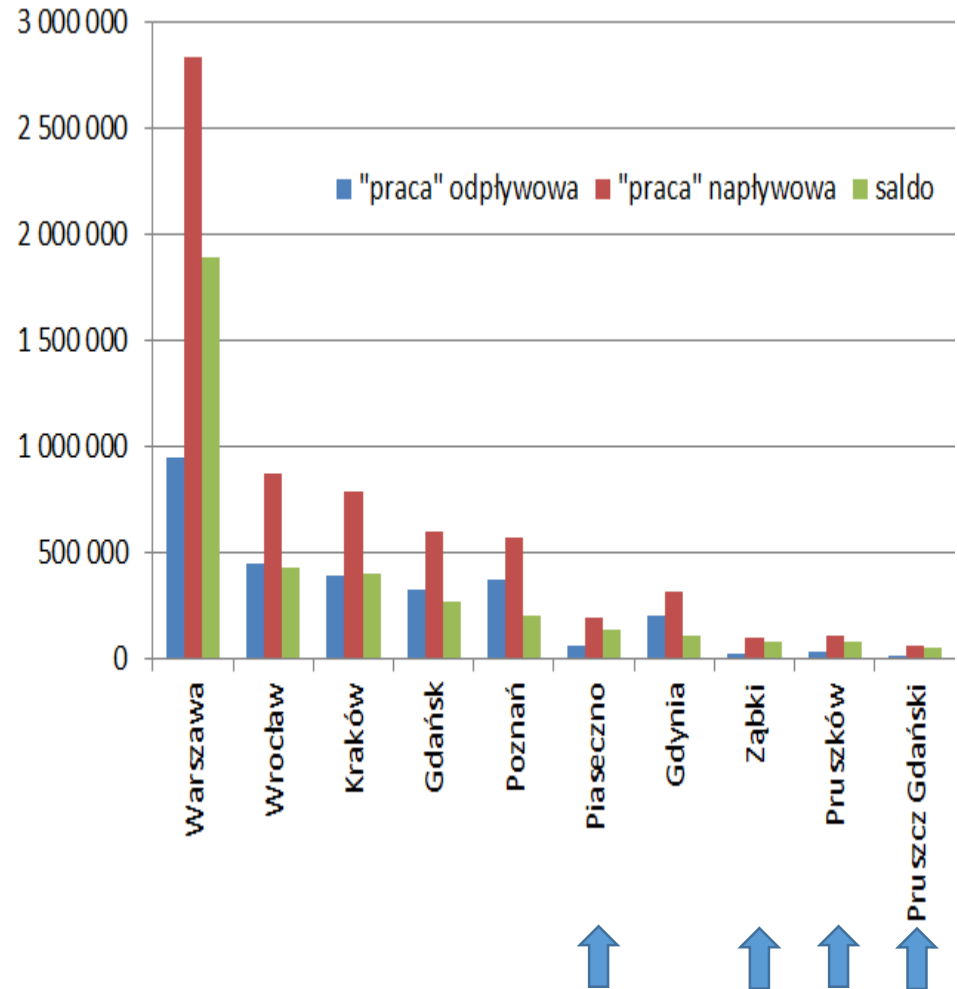
Został ostatnio wykorzystany w rocznym raporcie Rządowej Rady Ludnościowej (Śleszyński 2018).

ELEMENTY NOWATORSKIE – PROBLEMY DO ROZWIĄZANIA

RANKING GMIN 2012

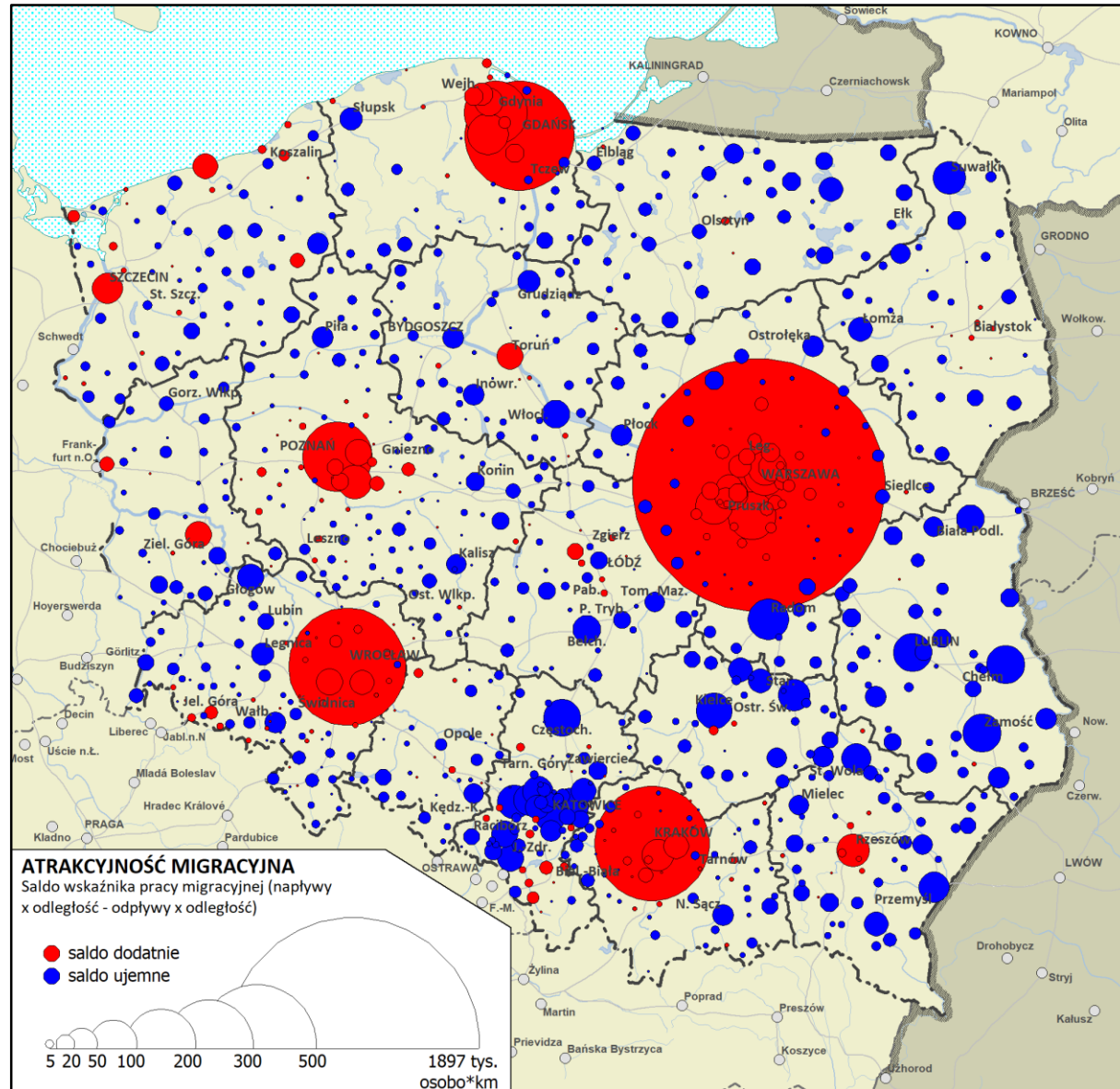

osoba*km (liczba osób x odległość przemieszczenia wewnętrznego) - 10 najatrakcyjniejszych gmin (2012)

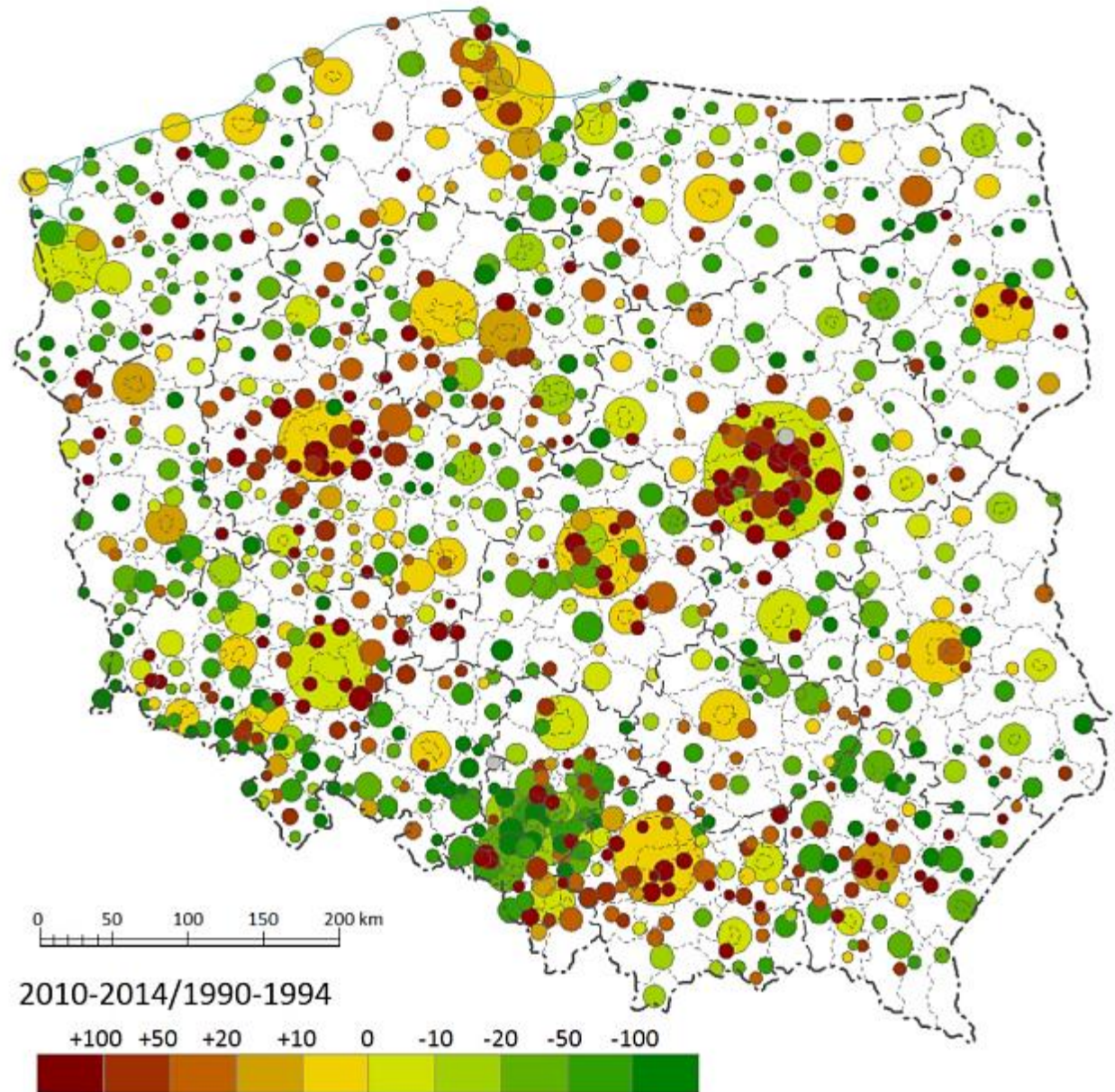
ELEMENTY NOWATORSKIE – PROBLEMY DO ROZWIĄZANIA

RANKING MIAST 2017

Okolo 75% miast
ma saldo ujemne

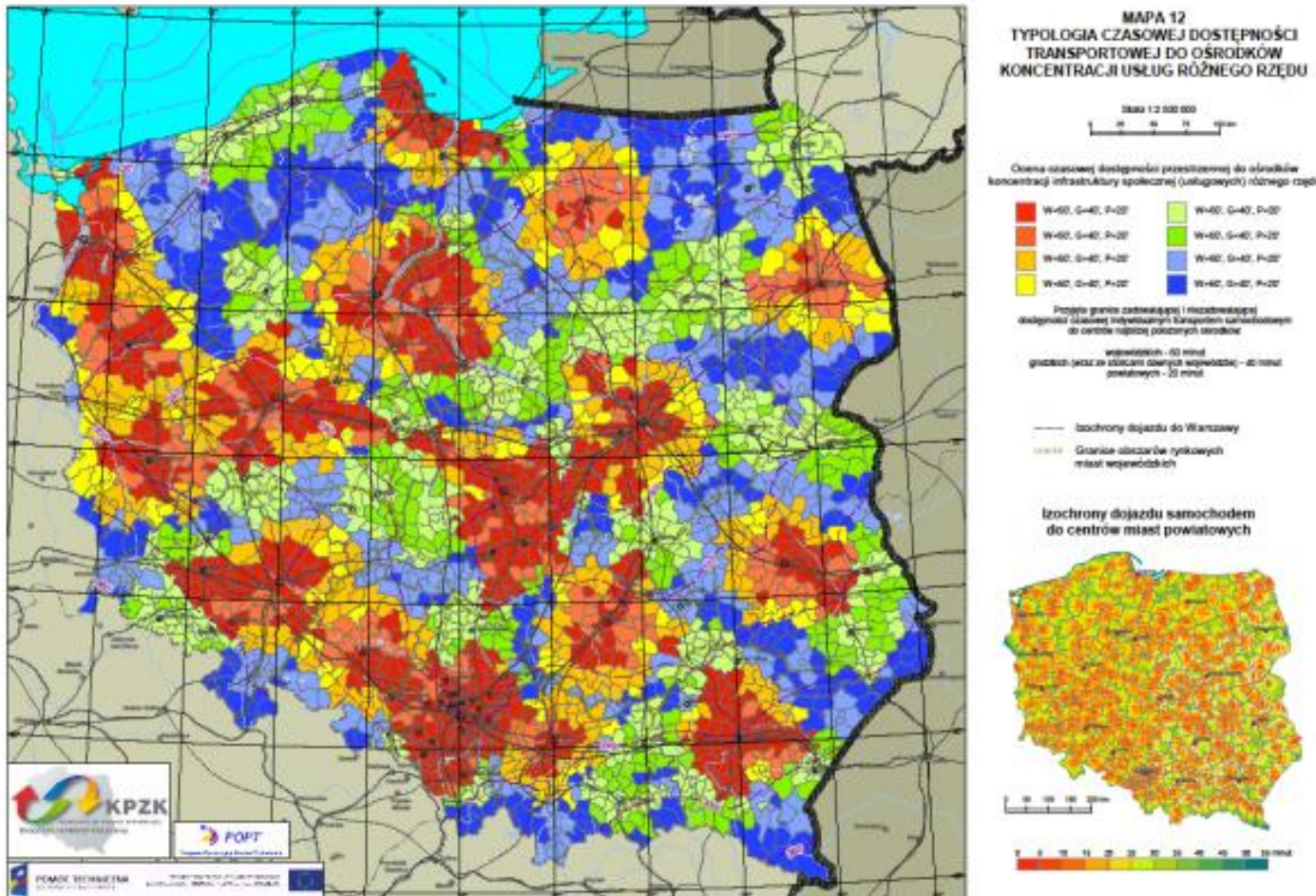
Zmiany w hierarchii
migracyjno-osadniczej
miast Polski w latach
1990-2014

Źródło: Śleszyński i in. 2017

ELEMENTY NOWATORSKIE – PROBLEMY DO ROZWIĄZANIA

SYNTETYCZNY WSKAŹNIK DOSTĘPNOŚCI CZASOWEJ
Jak rozwiązać problem pomiaru dostępności do wielu celów
(np. usług różnego rodzaju i ważności)?

Ważona udziałem ludności celów podróży dostępność do trzech kategorii ośrodków miejskich:

- a) miasta wojewódzkie (18);
- b) miasta subregionalne (51)
- c) miasta powiatowe (263).

$$W_l = 0,37t_w + 0,25t_s + 0,38t_p, \text{ gdzie:}$$

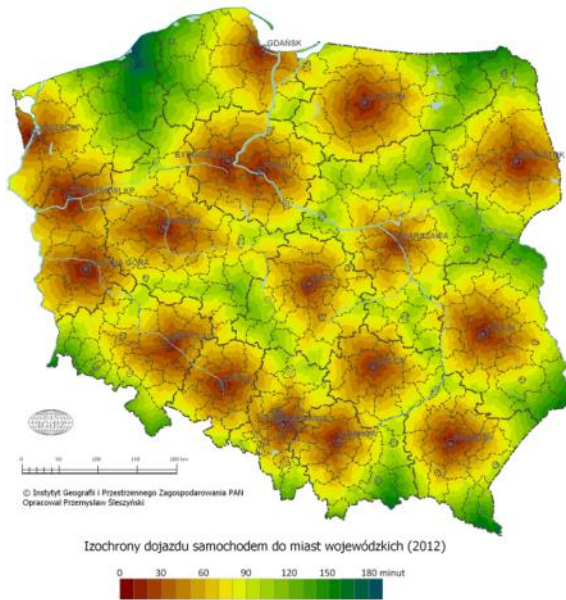
t_w – uśredniony czas dojazdu z danej gminy do centrum miasta wojewódzkiego,

t_s – uśredniony czas dojazdu z danej gminy do centrum miasta subregionalnego,

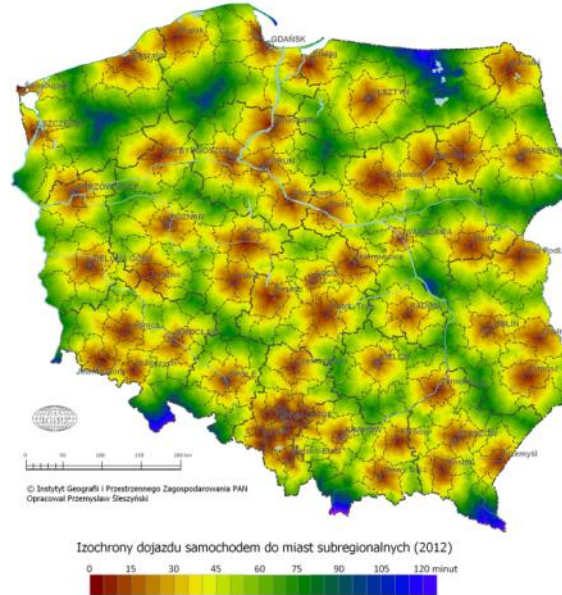
t_p – uśredniony czas dojazdu z danej gminy do centrum miasta powiatowego.

IZOCHRONY DOJAZDU DO OŚRODKÓW KONCENTRUJĄCYCH USŁUGI RÓŻNEGO RZĘDU

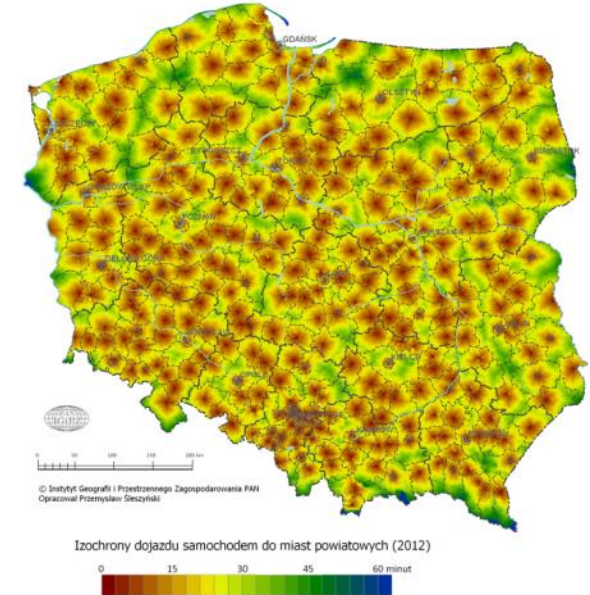
WOJEWÓDZKICH

SUBREGIONALNYCH

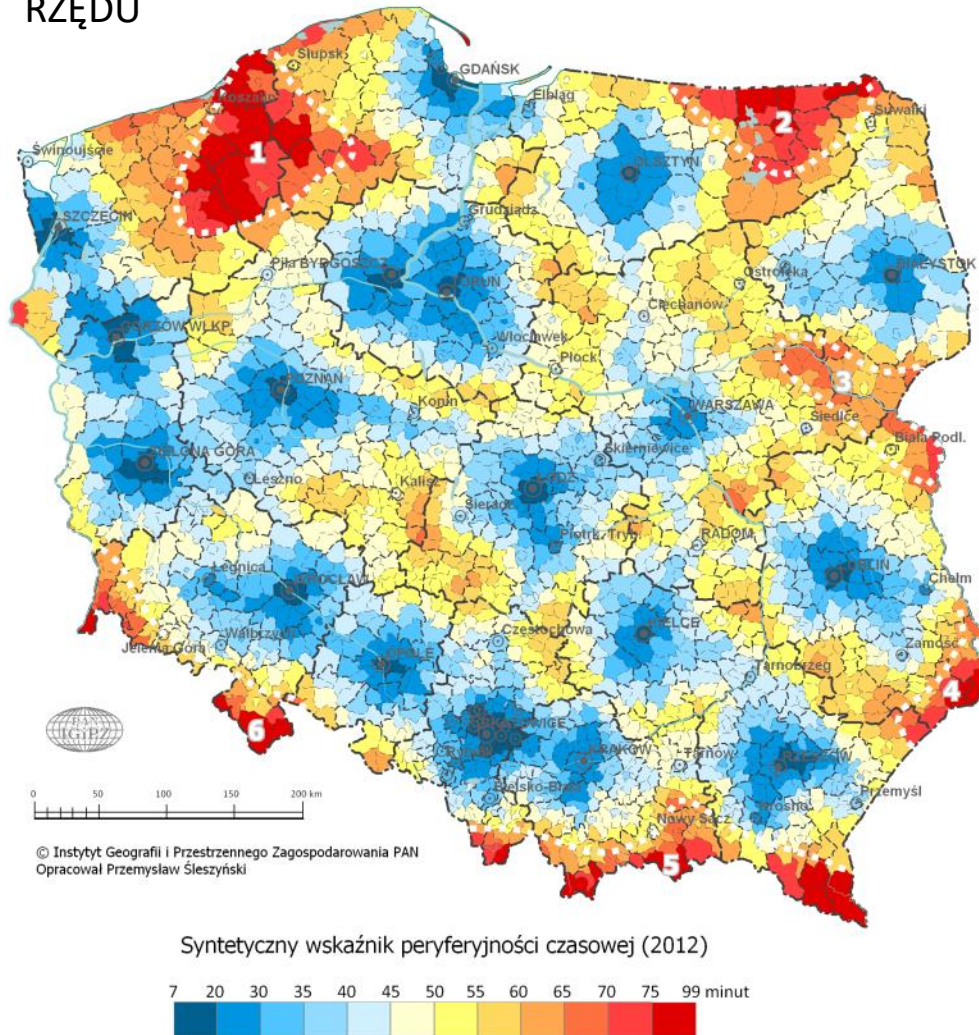
LOKALNYCH

ELEMENTY NOWATORSKIE – PROBLEMY DO ROZWIĄZANIA

SYNTETYCZNY WSKAŹNIK DOSTĘPNOŚCI CZASOWO-PRZESTRZENNEJ DO OŚRODKÓW USŁUGOWYCH RÓŻNEGO RZĘDU

Tabela 1. Podstawowe informacje o wyróżnionych peryferiach (dane szacunkowe, ze względu na przybliżoną delimitację gmin do odpowiednich obszarów).

Peryferia	Liczba gmin	Powierzchnia (tys. km ²)	Liczba mieszk. (tys.)	Średnia odległość do ośrodka (umowne minuty)			Wskaźnik syntetyczny (umowne minuty)
				wojewódzkiego	subregionalnego	powiatowego	
Karpacka	50	6,7	503	70	44	19	44
Pobużańska	12	2,0	88	119	65	31	72
Południowopodlaska	33	4,7	176	132	58	25	73
Sudecka	25	2,7	235	113	52	24	64
Wschodniomazurska	21	4,6	126	118	75	27	73
Środkowopomorska	37	9,0	352	124	73	23	73
Razem	178	29,7	1481	139	53	26	74
Udział w kraju (%)	7,2	9,5	3,8				

Dziękuję za uwagę

adres e-mail: psleszyn@twarda.pan.pl
tel. 22 69 78 824

Fundusze
Europejskie
Pomoc Techniczna

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

